

S-DU PAO-LO SIA PEH KO-LONG-TO

NYING DI-IH-FONG SHŪ-SING. 使徒保羅

寫撥哥林多人第一封書信

1K. I.

VONG Jing-ming-go ts-i dziao-lä tso Yäe-su Kyi-toh-go s-du Pao-lo teng hyüong-di Sô-di-nyi
奉 神明個旨意召來做耶穌基督個使徒保羅，等兄弟所提尼，²
mông-mông Ko-ling-to di-fông Jing-ming-go kyiao-we ziu-z dzæ-ü Kyi-toh Yäe-su sô tseng-ky'i be dziao-lä
望 望 哥林多地方神明個教會，就是在於基督耶穌所尊起，被召來
tso sing-du go wa-yiu vän-pah lä ze-bin soh-go u-sen gyiu ah-lah Cü Yäe-su Kyi-toh-go ming-deo
做聖徒個；還有凡百，來隨便啥個烏碎，求阿拉主耶穌基督個名頭
cü-kwu Gyi feh täen-tsih z ah-lah-go Cü yia z gyi-lah-go Cü Dæn-nyün Jing-ming ah-lah
主顧；（其弗單只是阿拉個主，也是其拉個主。）³ 但願神明阿拉
T'in-Vu teng Cü Yäe-su Kyi-toh s-lôh eng-we bing-en peh ng-lah
天父，等主耶穌基督，賜落恩惠平安撥爾拉。

NGÔ we-leh ng-lah z-djông zia-zia ngô-go Jing-ming ziu-z we-leh Jing-ming-go eng-we dzæ-ü
⁴ 我爲了爾拉時常謝謝我個神明，就是爲了神明個恩惠在於
Kyi-toh Yäe-su sô s-peh ng-lah go ing-we ng-lah dzæ-ü Gyi yang-yiang tu fu-tsoh yiu yang-yiang
基督耶穌所賜撥爾拉個；⁵ 因爲爾拉在於其樣樣都富足，有樣樣
k'eo-dzæ yang-yiang cü-sih tsing-ziang Kyi-toh-go te-tsing zin-deo lä ng-lah-go cong-nyiang k'ao-jih-de
口才樣樣知識；⁶ 正像基督個對證前頭來爾拉個中央靠實了。⁷
z-ka ng-lah ih-ngæn feh ky'üih-siao soh-go eng-s lä-tih teng-dæ ah-lah Cü Yäe-su Kyi-toh hyin-c'ih-lä
是介爾拉一眼弗缺少啥個恩賜，來的等待阿拉主耶穌基督顯出來。

Gyi yia we kyin-kwu ng-lah tao ti s-teh ng-lah lä ah-lah Cü Yäe-su Kyi-toh-go nyih-ts m-kao hao
⁸ 其也會堅固爾拉到底，使得爾拉來阿拉主耶穌基督個日子嘸告好
p'i-bing Jing-ming z sing-jih-go z Gyi dziao ng-lah lä hao teng Gyi Ng-ts Yäe-su Kyi-toh
批評。⁹ 神明是信實個。是其召爾拉來，好等其兒子耶穌基督
ah-lah-go Cü dô-kô yiu-veng
阿拉個主大家有份。

10 NGO t'òh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go ming-deo ky'ün-ky'ün ng-lah hyüong-di iao ng-lah kóng
我託阿拉主耶穌基督個名頭勸勸爾拉，兄弟，要爾拉講

shih-wò tu siang-dong m-nao yiu feng-k'æ z-ken tsong iao tso-yiang sing-siang tso-yiang i-s
說話都相同，嚙得好有分開事幹，總要做樣心想做樣意思

'eh-r-we-ih Ing-we Keh-læ oh-li yiu nying pô ng-lah hyüong-di z-ken læ kao-su ngò wò-ng-lah
合而爲一。11 因爲革來屋裏有人把爾拉兄弟事幹來告訴我，話爾拉

cong-nyiang yiu tsang-leng Ngò z kóng-tao ng-lah kòh-nying sô læ-tih wò Ngò z joh-ü Pao-lo
中央有爭論。12 我是講到爾拉各人所來的話，「我是屬於保羅

go Ngò z joh-ü Üô-po-lo go Ngò z joh-ü Kyi-fah go Ngò z joh-ü
個；」「我是屬於亞波羅個；」「我是屬於磯法個；」「我是屬於

Kyi-toh go
基督個。」

13 Kyi-toh z feng-k'æ-de ma Pao-lo næn-dao t'i ng-lah ting læ jih-z-kô de ma Ng-lah ziu
基督是分開了嗎？保羅難道替爾拉釘來十字架了嗎？爾拉受

si-li næn-dao z vong Pao-lo-go ming-deo ma Ngò zia-zia Jing-ming djü-leh Keh-li-z-pu teng Kyüô-yiu
洗禮難道是奉保羅個名頭嗎？14 我謝謝神明，除了革利士布等迦猶

ts-nga ngò m̃-teh teng ng-lah bih-nying 'ang si-li ko sæn-leh nying-kô wò ngò ts'ò zi-go ming-deo 'ang
之外，我嚙得等爾拉別人行洗禮過；15 省勒人家話我差自個名頭行

si-li Wa-yiu Z-di-fæn keh-kô ngò yia 'ang si-li ko-de feh-tsiao wa-yiu teng bih-nying 'ang si-li
洗禮。16 還有士提反箇家我也行洗禮過了。弗照還有等別人行洗禮

ko m ngò tao kyi-feh-ky'i
過嚙，我倒記弗起。

17 Ing-we Kyi-toh feh-z ts'a ngò læ 'ang si-li z ts'a ngò læ djün foh-ing yia feh iao yüong
因爲基督弗是差我來行洗禮，是差我來傳福音。也弗要用

ts'ong-ming shih-wò k'ong-p'ò Kyi-toh-go jih-z-kô iao lôh-k'ong Keh jih-z-kô-go dao-li dziu
聰明說話，恐怕基督個十字架要落空。18 箇十字架個道理，就

mih-vông cü-kwu k'en-læ z nyü-beng-go dziu ah-lah teh-kyiu cü-kwu k'en-læ z Jing-ming-go neng-ken
滅亡主顧看來，是愚笨個；就阿拉得救主顧看來，是神明個能幹。

19 Ing-we yiu sia-tih wò Ngò we mih-diao ts'ong-ming cü-kwu-go ts'ong-ming we fi-diao yiu kyin-sih
因爲有寫的，話，「我會滅掉聰明主顧個聰明，會廢掉有見識

cü-kwu-go kyin-sih Keh ts'ong-ming cü-kwu læ 'ah-li doh-shü-nying læ 'ah-li
主顧個見識。」[Y. 29. 14.] 20 箇聰明主顧來何裏？讀書人來何裏？

yin-dzæ z-shü we bin-leng cü-kwu læ 'ah-li Jing-ming ky'i feh-z pô keh shü-kæn-zông-go ts'ong-ming pin tso
現在時世會辯論主顧來何裏？神明豈弗是把箇世間上個聰明變做

nyü-beng ma Kyi-jün tsiao Jing-ming-go ts'ong-ming shü-kæn-zông k'ao-djôh ts'ong-ming cong-ü feh sih-teh
愚笨嗎？21 既然，照神明個聰明，世間上靠着聰明終於弗識得

Jing-ming keh-tsao Jing-ming hwun-hyi yüong keh nyü-beng djün-kyiao-go fông-fah ky'i kyi siang-sing cü-kwu Yiu-t'a
神明，箇遭神明歡喜用箇愚笨傳教個方法去救相信主顧。22 猶太

nying z iao ziao-deo Hyi-lah nying z siang ts'ong-ming tsih-yiu ah-lah z djün ting jih-z-kô go
人是要兆頭，希臘人是想聰明。23 只有阿拉是傳釘十字架個

Kyi-toh dziu Yiu-t'a nying k'en-læ z k'eh-ts'eng-go dziu Hyi-lah nying k'en-læ z nyü-beng-go dæn-z
基督；就猶太人看來是刻忖個，就希臘人看來是愚笨個；²⁴ 但是
keh-sing be dziao-læ go cü-kwu feh-leng Yiu-t'a nying Hyi-lah nying dziu gyi k'en-læ z Kyi-toh Jing-ming-go
箇星被召來個主顧，弗論猶太人 希臘人，就其看來是基督，神明個
neng-ken Jing-ming-go ts'ong-ming Ing-we Jing-ming-go nyü-beng pi nying wa ts'ong-ming Jing-ming-go no-ziah
能幹，神明個聰明。²⁵ 因爲神明個愚笨比人還聰明；神明個懦弱
pi nying wa neng-ken
比人還能幹。

26 Hyüong-di ts'ia-k'en ng-lah be dziao-læ go z-ken m̃-teh to-siao dziu nyüoh-sing k'en-læ
兄弟，且看爾拉被召來個事幹；嘸得多少就肉身看來
ts'ong-ming-go nying m̃-teh to-siao neng-ken-go nying m̃-teh to-siao kwe-djong-go nying Jing-ming fæn-cün
聰明個人，嘸得多少能幹個人，嘸得多少貴重個人。²⁷ 神明反轉
kæn-djöh shü-kæn-zông nyü-c'ing-go ky'i wông-k'ong keh-sing ts'ong-ming-go Jing-ming kæn-djöh shü-kæn-zông
揀着世間上愚蠢個，去惶恐箇星聰明個；神明揀着世間上
no-ziah-go ky'i wông-k'ong yiu lih-liang go Jing-ming kæn-djöh shü-kæn-zông pe-zin-go ky'ing-mæn-go
懦弱個，去惶恐有力量個；²⁸ 神明揀着世間上卑賤個，輕慢個，
kæn-djöh sô m-neh-go ky'i fi-diao sô yiu-go s-teh m-nying læ Gyi min-zin hao kw'ô-k'eo
揀着所嘸得個，去廢掉所有個。²⁹ 使得無人來其面前好誇口。³⁰
Ng-lah z c'ih-ü Jing-ming dzæ-ü Kyi-toh Yia-su Jing-ming z peh Gyi tông ah-lah-go ts'ong-ming
爾拉是出於神明，在於基督耶穌；神明是撥其當阿拉個聰明，
kong-yi ts'ing-kyih teng c'ü-joh-go eng-we z-ka ziang Sing-shü-li sô sia-tih Kw'ô-k'eo-go
公義，清潔，等取贖個恩惠，³¹ 是介，像聖書裏所寫的，「誇口個
cü-kwu tông-kæ dzæ-ü Cü kw'ô-k'eo
主顧當該在於主誇口。」 [Yl. 9. 24.]

1K. II.

Wa-yiu ngô-zi zin-deo tao ng-lah hyüong-di u-sen læ djün Jing-ming-go te-tsing peh ng-lah bing
還有我自前頭到爾拉兄弟烏碎來，傳神明個對證撥爾拉，並
m-neh kông kah-nga hao-go shih-wô yüong kah-nga hao-go ts'ong-ming Ngô z k'ô-ding cü-i læ ng-lah-go
嘸得講格外好個說話，用格外好個聰明。² 我是柯定主意來爾拉個
cong-nyiang feh sih-teh bih-nyiang-kao tsih sih-teh Yia-su Kyi-toh keh-we ting jih-z-kô go Ping-ts'ia
中央弗識得別樣告，只識得耶穌基督，箇位釘十字架個。³ 並且
ngô læ ng-lah-go cong-nyiang z'eo yi no-ziah yi p'ô-gyü yi do-nyiang ky'ih-hoh Wa-yiu ngô
我來爾拉個中央時候，又懦弱，又怕懼，又大樣喫惟。⁴ 還有我
kông-go shih-wô teng djün-go dao-li bing feh-z yüong nying-go ts'ong-ming sô kao-go un-cün shih-wô z
講個說話，等傳個道理，並弗是用個聰明所教個婉轉說話；是

tæn hyin-c'ih Sing-Ling teng neng-ken tso bing-kyü s-teh ng-lah-go siang-sing feh dzæ-ü nying-go ts'ong-ming
單顯出聖靈等能幹做憑據。⁵ 使得爾拉個相信弗在於人個聰明^[1]，
z dzæ-ü Jing-ming-go neng-ken
是在於神明個能幹。

[1] 'Ôh wô, din-dông-mih-ti, nying sô sön ts'ong-ming shih-wô. 或話，甜糖蜜
滯，人所算聰明說話。（原註）

JÜN-R læ djün-be-go cü-kwu u-sen ah-lah z kông ts'ong-ming-go shih-wô peh-ko feh-z yin-dzæ
⁶ 然而來全備個主顧烏碎阿拉是講聰明個說話。不過弗是現在
z-shü-go ts'ong-ming yia feh-z yin-dzæ z-shü-go kwun-tsiang we ba-diao cü-kwu go ts'ong-ming
時世個聰明，也弗是現在時世個官長（會敗掉主顧）個聰明。⁷
Ah-lah z yüong ao-miao shih-wô kông Jing-ming-go ts'ong-ming ziu-z keh yi-zin ing-dzông-tih-go ts'ong-ming
阿拉是用奧妙說話講神明個聰明，就是箇以前隱藏的個聰明，
Jing-ming læ væn-dæ ts-zin sô yü-sin ding-kwe hao peh ah-lah teh-djôh yüong-wô Keh-go ts'ong-ming
神明來萬代之前所預先定規，好撥阿拉得着榮華。⁸ 箇個聰明
yin-dzæ z-shü-go kwun-tsiang tu feh sih-teh-go ziah-z sih-teh tsæ-ve læ jih-z-kô-zông ting-sah
現在時世個官長都弗識得個；若是識得，再膾來十字架上釘煞
keh-we yüong-wô-go Cü dæn-z ziang Sing-shü-li sô sia-tih Jing-ming we-leh æ-kying Gyi cü-kwu sô
箇位榮華個主。⁹ 但是像聖書裏所寫的，「神明爲了愛敬其主顧所
be-hao-kæn-go z ngæn-tsing sô m-neh k'en-kyin-ko ng-to m-neh t'ing-meng-ko nying-go sing-li m-neh
備好間個，是眼睛所嚙得看見過，耳朵嚙得聽聞過，人個心裏嚙得
ts'eng-djôh-ko Tsih-yiu Jing-ming z yüong Gyi-go Ling hyin-c'ih peh ah-lah ing-we
忖着過。」 [Y. 64. 4.] ¹⁰ 只有神明是用其個靈顯出撥阿拉。因爲
Sing-Ling we dzô-ts'ah yang-yang z-ken lin Jing-ming sing-ao-go z-ken Nying-go z-ken ziah feh-z
聖靈會查察樣樣事幹，連神明深奧個事幹。¹¹ 人個事幹，若弗是
gyi li-hyang deng-tih-go ling jü we hyiao-teh ni Z-ka Jing-ming-go z-ken ziah feh-z Jing-ming-go
其裏向庵的個靈，誰會曉得呢？是介，神明個事幹，若弗是神明個
Ling yia m-yiu jü neng-keo hyiao-teh gyi
靈，也嚙有誰能夠曉得其。

Næn-kæn ah-lah sô tsih-ziu-go feh-z shü-kæn-zông-go ling z dzong Jing-ming ka læ-go
¹² 難間阿拉所接受個，弗是世間上個靈，是從神明介來個
Ling s-teh ah-lah hao hyiao-teh Jing-ming sô s-peh ah-lah go z-ken Wa-yiu ah-lah kông keh-sing
靈；使得阿拉好曉得神明所賜撥阿拉個事幹。¹³ 還有阿拉講箇星
z-ken feh-z yüong nying-go ts'ong-ming sô kao-go shih-wô z yüong Sing-Ling sô kao-go ziu-z pô
事幹，弗是用個聰明所教個說話，是用聖靈所教個；就是把
ling-leh-kying-go shih-wô ka-shih ling-leh-kying-go z-ken
靈勒緊個說話解說靈勒緊個事幹。

14 Dæn-z m-neh ken-hwô go nying z feh tsih-ziu Jing-ming-go Ling-go z-ken dzui gyi k'en-læ z
但是嘸得感化個人是弗接受神明個靈個事幹。就其看來是
nyü-beng-go yia feh neng-keo sih-teh gyi ing-we dzô-ts'ah gyi go z dzæ-ü Sing-Ling ken-dong
愚笨個；也弗能夠識得其，因為查察其個，是在於聖靈感動。15
Ziah-z ling-leh-kying-go cü-kwu we dzô-ts'ah yang-yang z-ken gyi-zi m-nying we dzô-ts'ah-go
若是靈勒緊個主顧，會查察^[1]樣樣事幹；其自嘸人會查察^[1]個，16
Jü neng-keo hyiao-teh Cü-go sing-siang hao ky'i kao Gyi ni Tsih-yiu ah-lah yiu
「誰能夠曉得主個心想，好去告其呢？」[Y. 4. 13.] 只有阿拉有
Kyî-toh-go sing-siang
基督個心想。

[1] Dzô-ts'ah, 'ôh wô, bin-c'ih. 查察，或話，辨出。（原註）

1K. III.

HYÜONG-DI ngô zin-deo feh neng-keo kông peh ng-lah t'ing ziang ling-leh-kying-go nying ka tsih hao ziang
兄弟，我前頭弗能夠講撥爾拉聽像靈勒緊個人介；只好像
joh-ü nyüoh-sing go nying ziang dzæ-ü Kyî-toh go na-hwun ka Ngô tsih peh ng-lah ky'üoh na m-teh
屬於肉身個人，像在於基督個奶花介。²我只撥爾拉喫奶，嘸得
peh ng-lah ky'üoh væn ing-we keh z-'eo ng-lah wa kô-feh-ky'i ziu-z næn-kæn yia dzing-gyiu
撥爾拉喫飯；因為箇時候爾拉還加弗起，就是難間也仍舊
kô-feh-ky'i ing-we ng-lah wa z joh-ü nyüoh-sing go Ng-lah-go cong-nyiang kyî-jün yiu tu-gyi
加弗起；³因為爾拉還是屬於肉身個。爾拉個中央既然有妒忌，
tsang-leng feng-k'æ-go z-ken ky'i feh-z joh-ü nyüoh-sing i-leh nying-go kw'un-shih ka tso
爭論，分開個^[1]事幹，豈弗是屬於肉身，依勒人個款式介做^[2]
ma Kyî-jün yiu nying wô Ngô z Pao-lo-go yi yiu nying wô Ngô z
嗎？⁴既然有人話，「我是保羅個；」又有人話，「我是
Üô-po-lo-go ky'i feh-z joh-ü nyüoh-sing ma
亞波羅個；」豈弗是屬於肉身嗎？

[1] 'Ôh wô, kyih-tông. 或話，結黨。（原註）

[2] 'Ôh wô, tsiao shü-kæn-zông nying ka tso. 或話，照世間上人介做。（原註）

5 介呢，保羅是誰？亞波羅是誰？不過是個傭人，爾拉從其
 ka siang-sing keh yia z ze Cü sô s-peh kôh-nying go Ngô z cong-go Üô-po-lo z kyiao-go
 介相信；箇也是隨主所賜撥各人個。6 我是種個，亞波羅是澆個；
 dæn-z peh gyi do-ky'i-læ z-go Jing-ming Ka-ni cong-go z m-iao-kying kyiao-go yia
 但是撥其大起來是個神明。7 介呢，種個是嘸要緊；澆個也
 m-iao-kying tsih-yiu peh gyi do-ky'i-læ go Jing-ming z iao-kying Keh cong-go kyiao-go tu
 嘸要緊；只有撥其大起來個神明是要緊。8 箇種個，澆個，都
 ih-jiang-go dæn-z kôh-nying we tsiao gyi-zi-go lao-loh teh-djôh gyi-go kong-din Ing-we ah-lah z tso
 一樣個。但是各人會照其自個勞碌得着其個工鈿。9 因爲阿拉是做
 Jing-ming-go pông-siu ng-lah z Jing-ming-go din-meo Jing-ming-go oh-yü
 神明個幫手。爾拉是神明個田畝，神明個屋宇。

10 照神明所賜撥我個恩惠，好像聰明個作頭師父介，我已經
 Tsiao Jing-ming sô s-peh ngô go eng-we hao-ziang ts'ong-ming-go tsôh-deo s-vu ka ngô yi-kying
 放好牆腳，別人去造上去。但是各人該顧着是咋起上去個。11 箇
 fông-hao ziang-kyiah bih-nying ky'i-zao-zông-ky'i Dæn-z kôh-nying kâ kwu-djôh z dza ky'i-zông-ky'i-go Keh
 放間個牆腳就是耶穌基督，除此之外嘸人能夠放別個牆腳。12 若
 fông-kæn-go ziang-kyiah ziu-z Yia-su Kyi-toh djü-ts'-ts-nga m-nying neng-keo fông bih-go ziang-kyiah Ziah
 有人把金子，銀子，寶石，或者樹木，稻草，蘆竿，去造來箇個
 yiu nying pô kying-ts nying-ts pao-zah 'ôh-tsia jü-moh dao-ts'ao lu-kên ky'i-zao læ keh-go
 牆腳個上頭；13 將來各人個生活必定明明看出。箇個日子會表其
 ziang-kyiah-go zông-deo tsiang-læ kôh-nying-go sang-weh pih-ding ming-ming k'en-c'ih keh-go nyih-ts we piao gyi
 明白，因爲箇日有猛火介顯出來；並且箇個火會試出各人個生活是
 ming-bah ing-we keh nyih yiu mang ho ka hyin-c'ih-læ ping-ts'ia keh-go ho we s-c'ih kôh-nying-go sang-weh z
 咋個。14 若有人所起上去個生活會仍舊來東，其會得着工鈿。15
 dza-go Ziah yiu nying sô ky'i-zông-ky'i-go sang-weh we dzing-gyiu læ-tong gyi we teh-djôh kong-din
 若有人個生活會焠掉，要除掉其個工鈿；只有其自會得着救；也是
 ziah yiu nying-go sang-weh we me-diao iao djü-diao gyi-go kong-din tsih-yiu gyi-zi we teh-djôh kyiü yia z
 像從火縫裏介救出個。
 ziang dzong ho vong-li ka kyiü-c'ih-go

16 豈弗曉得爾拉是神明個殿，神明個靈庵來爾拉個裏向嗎？17
 Ky'i feh hyiao-teh ng-lah z Jing-ming-go din Jing-ming-go Ling deng læ ng-lah-go li-hyang ma
 若有人壞掉^[1]神明個殿，神明也會壞掉^[1]其。因爲神明個殿是
 Ziah yiu nying wæ-diao Jing-ming-go din Jing-ming yia we wæ-diao gyi ing-we Jing-ming-go din z
 sing-jün ng-lah ziu-z-go
 聖善；爾拉就是個。

[1] Wæ-diao; 'ôh wô, hwe-diao. 壞掉；或話，毀掉。（原註）

18 Kôh-nying tu m-nao zi p'in zi ng-lah cong-nyiang ziah yiu nying læ yin-dzæ z-shü sön z
 各人都曉得好自騙自。爾拉中央若有人來現在時世算是
 ts'ong-ming-go ing-kæ tso nyü-beng-go s-teh gyi hao tso jih-we ts'ong-ming-go nying Keh
 聰明個，應該做愚笨個，使得其好做實惠聰明個人。19 箇
 shü-kæn-zong-go ts'ong-ming dziu Jing-ming k'en-læ z nyü-beng-go ing-we yiu sia-tih wô Cü we yüong
 世間上個聰明就神明看來是愚笨個。因為有寫的，話，「主會用
 keh-sing ts'ong-ming nying zi-go tsô-kyi ky'i k'ô gyi Wa-yiu ih-kyü Cü hyiao-teh
 箇星聰明人自個詐計去柯其。」[Ip.5. 13.] 20 還有一句，「主曉得
 keh-sing ts'ong-ming cü-kwu-go ts'eng-deo tu z hyü-vông
 箇星聰明主顧個忖頭都是虛妄。」[S.94.11.]

21 Keh-lah m-nying hao dzæ-ü nying kw'ô-k'eo ing-we yang-yang tong-si tu z ng-lah-go 'ôh-tsia
 箇拉嚨人好在於人誇口。因為樣樣東西都是爾拉個；或者
 Pao-lo 'ôh-tsia Üô-po-lo 'ôh-tsia Kyi-fah 'ôh-tsia shü-ka 'ôh-tsia weh 'ôh-tsia si
 保羅，22 或者亞波羅，或者磯法，或者世界，或者活，或者死，
 'ôh-tsia yin-dzæ z-ken 'ôh-tsia tsiang-læ z-ken yang-yang tu z ng-lah-go ng-lah z
 或者現在事幹，或者將來事幹，樣樣都是爾拉個；23 爾拉是
 Kyi-toh-go Kyi-toh z Jing-ming-go
 基督個；基督是神明個。

1K. IV.

Nying-kô kæ sön ah-lah ziang Kyi-toh-go siu-'ô-nying yi ziang cong-kwun Jing-ming ao-miao z-ken go
 人家該算阿拉像基督個手下人，又像掌管神明奧妙事幹個
 tsiang-vông Kông-tao tsiang-vông di-ih iao gyi cong-sing Ziah-z ngô be ng-lah dzô-ts'ah 'ôh-tsia
 賬房。2 講到賬房，第一，要其忠心。3 若是我被爾拉查察，或者
 be nying dzô-ts'ah keh z siao-siao z-ken ziu-z ngô-zi yia feh dzô-ts'ah zi Ing-we ngô z feh
 被人查察^[1]，箇是小小事幹；就是我自也弗查察自。4 因為我是弗
 teh-cü zi yiu soh-go mao-bing se-tsih z-ka yia vi-pih hao sön z tsiang-dzih dzô-ts'ah ngô go
 得知自有啥個毛病；雖即是介，也未必好算是正直。查察我個，
 ziu-z Cü Keh-lah z-'eo wa m-neh tao ih-ngæn hao-vong ky'i p'un-tön iao teng-tao Cü læ Gyi
 就是主。5 箇拉時候還嚨得到，一眼好留去判斷，要等到主來；其
 we pô en li-hyang k'ông-tih-go z-ken t'eo-c'ih-læ yi we pô cong-nying sing-li-go i-s hyin-c'ih-læ
 會把暗裏向因的個事幹敲出來，又會把衆人心裏個意思顯出來。
 keh-go z-'eo kôh-nying dzong Jing-ming-go siu-li we teh-djôh gyi meng-veng-go tsæn-me
 箇個時候各人從神明個手裏會得着其門份個讚美。

[1] *Peng-veng z-ngæn*, be nying-go nyih-ts dzô-ts'ah. 本文字眼，被人個日子查

察。（原註）

HYÜONG-DI ngô we-leh ng-lah tsia ngô-zi teng Üô-po-lo tso ing-ts kông keh-ky'i z-ken iao
6 兄 弟， 我爲了爾拉藉我自等亞波羅做印子講箇起事幹。 要
yüong ah-lah liang-go nying-go ing-deo kao ng-lah m-nao sing-siang ko-jü Sing-shü-li sô sia-tih yia
用阿拉兩個人個印頭教爾拉嚙得好心想過如聖書裏所寫的；也
m-nao kôh-nying we-leh dông ih-go zi-tseng-zi-do k'en keh ih-go feh-ky'i Jü s-teh ng pi
嚙得好各人爲了蕩一個自尊自大， 看箇一個弗起。 7 誰使得爾比
nying-kô kôh-nyang ni Ng sô yiu-go 'ah-li ih-nyang feh-z teh-djôh-go ni Ziah-z teh-djôh-go
人家各樣呢？ 爾所有個， 何裏一樣弗是得着個呢？ 若是得着個，
dza-we kw'ô-k'eo ziang feh-z teh-djôh ka
咋會誇口， 像弗是得着介？

Ng-lah z yi-kying ky'üoh-pao-de ng-lah z yi-kying fu-tsoh-de ng-lah z tso-leh wông
8 爾拉是已經喫飽了； 爾拉是已經富足了； 爾拉是做了王，
hao-vong ah-lah de Ngô yia pô-feh-neng-keo ng-lah jih-dzæ tso wông s-teh ah-lah hao teng ng-lah dô-kô
好留阿拉了。 我也巴弗能夠爾拉實在做王， 使得阿拉好等爾拉大家
tso wông Ngô ts'eng Jing-ming z pô ah-lah s-du ming-ming pa-c'ih tso ting pe-zin-go nying ziang
做王。 9 我忖神明是把阿拉使徒明明擺出做頂卑賤個人^[1]， 像
ding-kwe iao si go væn-nying ka ing-we ah-lah k'o-pi z ih-go k'en-deo peh t'in-di teng t'in-s
定規要死個犯人介。 因爲阿拉可比是一個看頭^[2]撥天地， 等天使，
teng cong-nying k'en Ah-lah we-leh Kyi-toh z nyü-beng ng-lah dzæ-ü Kyi-toh ts'ong-ming-go ah-lah
等衆人看。 10 阿拉爲了基督是愚笨， 爾拉在於基督聰明個； 阿拉
z no-ziah ng-lah kông-gyang-go ng-lah yiu t'i-min ah-lah z tao-me-go Dzih-tao jü-kying
是懦弱， 爾拉剛強個； 爾拉有體面， 阿拉是倒霉個。 11 直到如今
ah-lah yi du-kyi yi k'eo-k'eh yi c'ih-poh yi ngæ-tang yi m-teh ih-ding-go deng-c'ü yi
阿拉又肚飢， 又口渴， 又出膊， 又捱打， 又嚙得一定個處， 12 又
lao-lao-loh-loh ts'ing-siu tso sang-weh be nying-kô zôh-mô ah-lah coh-foh gyi be nying-kô pih-næn
勞勞碌碌親手做生活。 被人家警罵， 阿拉祝福其； 被人家逼難，
ah-lah jing-ky'i-t'eng-sing be nying-kô pông-hwe ah-lah ky'ün-ky'ün gyi ah-lah sôn ziang shü-kæn-zông-go
阿拉忍氣吞聲； 13 被人家謗毀， 阿拉勸 勸其； 阿拉算像世間上個
leh-seh teng væn-veh li-hyang ting ao-tsao-go tong-si ih-dzih tao næn-kæn
垃圾， 等萬物裏向頂麤糟個東西， 一直到難間。

[1] 'Ôh wô, mah-dæ nying. 或話，末代人。（原註）

[2] *Peng-veng z-ngæn*, hyi-veng. 本文字眼，戲文。（原註）

14 Ngô sia keh-sing z-ken feh-z iao peh ng-lah wông-k'ong z iao kwæn-tsiao ng-lah ziang ngô
我寫箇星事幹，弗是要撥爾拉惶恐；是要關照爾拉，像我
dzih-din-go ng-nô ka Ing-we ng-lah se-tsih yiu leng-væn dzæ-ü Kyi-toh tso ng-lah sin-sang z m̃-teh
值鈿個兒因介。因為爾拉雖即有論萬在於基督做爾拉先生，是嘅得
to-siao ah-tia z ngô dzæ-ü Kyi-toh Yia-su yüong foh-ing sang ng-lah c'ih-læ Keh-lah ngô ky'ün-ky'ün
多少阿爹。是我在於基督耶穌用福音生爾拉出來。16 箇拉我勸勸
ng-lah yüong 'ôh ngô-go yang We-leh ka ngô ts'a Di-mo-t'a z ngô dzih-din-go ng-ts
爾拉，用學我個樣。17 爲了介，我差提摩太，是我值鈿個兒子，
dzæ-ü Cü yiu cong-sing go tao ng-lah u-sen læ Gyi we pô ngô dzæ-ü Kyi-toh go tso-shih di-sing
在於主有忠信個，到爾拉烏碎來。其會把我在於基督個做說提醒
ng-lah tsing-ziang ngô tao-c'ü læ kôh kyiao-we li-hyang sô kao-hyüing ka
爾拉，正像我到處來各教會裏向所教訓介。

18 Ng-lah-go cong-nyiang yiu-sing z zi-tseng-zi-do ôh-ziang ngô ve tao ng-lah u-sen læ
爾拉個中央有星是自尊自大，惡像我癩到爾拉烏碎來。19
Dæn-z Cü ziah k'eng-go ngô pih-ding soh-soh tao ng-lah u-sen læ ziu we k'ao-kyiu keh-sing zi-tseng-zi-do
但是主若肯個，我必定速速到爾拉烏碎來；就會考究箇星自尊自大
cü-kwu-go neng-ken feh-z k'ao-kyiu gyi-go k'eo-dzæ Ing-we Jing-ming-go koh feh dzæ-ü k'eo-dzæ z
主顧個能幹，弗是考究其個口才。20 因為神明個國弗在於口才，是
dzæ-ü neng-ken Ng-lah-go sing-siang dza-go Wa-z iao ng do-leh kao-fông tao ng-lah u-sen læ
在於能幹。21 爾拉個心想咋個？還是要爾馱勒教方到爾拉烏碎來
ni wa-z iao ngô yüong jing-æ weng-ziu-go sing læ ni
呢？還是要我用仁愛溫柔個心來呢？

1K. V.

NYING-KÔ ming-ming t'ing-meng læ ng-lah-go cong-nyiang yiu ying-lön z-ken wa-yiu keh-cü-ka ying-lön
人家明明聽聞來爾拉個中央有淫亂事幹，還有箇株介淫亂
ziu-z bih-koh-nying cong-nyiang yia m-neh di-ky'i-ko ih-go nying zing-ts-ü dæ gyi 'eo-meo tso lao-nyüing
就是別國人中央也嘅得提起過，一個人甚至於抬其後母做老孃。
2 Ng-lah wa we zi-tseng-zi-do tao feh t'ong-k'oh s-teh tso keh-go z-ken cü-kwu hao ken-c'ih læ
爾拉還會自尊自大；倒弗痛哭，使得做箇個事幹主顧好趕出來
ng-lah cong-nyiang ma Ngô ni kyi-sing se-tsih m-neh læ-tong sing z teng ng-lah dô-kô læ-tong
爾拉中央嗎！3 我呢，肌身雖即嘅得來東，心是等爾拉大家來東。
keh-lah tsing-ziang ts'ing-sing læ-tong ih-ying kông-tao tso keh-go z-ken cü-kwu ngô yi-kying ding-kwe
箇拉，正像親身來東一樣，講到做箇個事幹主顧我已經定規，4
ng-lah jü-jih-long ngô-go sing yia læ ng-lah cong-nyiang ping-ts'ia ah-lah Cü Yia-su Kyi-toh-go
(爾拉聚集攏，我個心也來爾拉中央，並且阿拉主耶穌基督個

neng-ken yia dô-kô læ-tong dzæ-ü ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go ming-deo hao tsiang keh-cü-ka nying
能幹也大家來東，）在於阿拉主耶穌基督個名頭⁵ 好將箇株介人
kao-dæ Sah-dæn peh gyi nyüoh-sing mih-diao s-teh gyi weh-ling tao Cü Yiæ-su-go nyih-ts hao teh-djöh kyiu
交代撒但，撥其肉身滅掉，使得其活靈到主耶穌個日子好得着救。

Ng-lah-go kw'ô-k'eo z m-neh hao Ky'i feh hyiao-teh ih-ngæn-go kao-shü we peh 'o-dön fah-ky'i kao
⁶ 爾拉個誇口是嘸得好。豈弗曉得一眼個酵水會撥和團發起酵
læ ma Ka-ni tòng-kæ djü ken-zing lao kao-shü s-teh ng-lah hao tso ts'oh-sing ih-dön ziang
來嗎？⁷ 介呢，當該除乾淨老酵水，使得爾拉好做簇新一團，像
ng-lah z m-kao-shü ka Ing-we ah-lah yü-yüih siao-ying Kyi-toh z t'i ah-lah sah-diao-de
爾拉是嘸酵水介。因為阿拉逾越小羊基督是替阿拉殺掉了^[1]。⁸

Sô-yi tòng-kæ læ siu tsih-k'eng feh yüong lao kao-shü yia feh yüong ôh-i ôh-doh-go kao-shü z kæ
所以當該來守節肯；弗用老酵水，也弗用惡意惡毒個酵水；是該
yüong ts'ing-kyih dzing-jih-go vu-kao-ping
用清潔誠實個無酵餅。

[1] 'Ôh wô, sah-diao tso tsi-veh. 或話，殺掉做祭物。（原註）

Ngô keh-fong sing-li sia-tih eo ng-lah m-nao teng kæn-ying cü-kwu ts'eo-de Yia feh-z
⁹ 我箇封信裏寫的，謳爾拉嘸得好等姦淫主顧湊隊。¹⁰ 也弗是
wô ih-ngæn m-nao teng keh shü-kæn-zông kæn-ying-go cü-kwu 'ôh-tsia t'en-dzæ-go sôh-tsô-go pa
話，一眼嘸得好等箇世間上姦淫個主顧，或者貪財個、索詐個、拜
ngeo-ziang go dô-kô ts'eo-de ziah-z ka ng-lah pih ky'iao-leh t'iao-c'ih shü-kæn-zông Ngô sô sia
偶像個，大家湊隊。若是介，爾拉必巧勒跳出世間上。¹¹ 我所寫
peh ng-lah z ka-go i-s ziah yiu nying ts'ing-hwu z hyüong-di 'ôh-tsia væn kæn-ying go 'ôh-tsia t'en
撥爾拉是介個意思。若有人稱呼是兄弟，或者犯姦淫個，或者貪
dzæ-veh go 'ôh-tsia pa ngeo-ziang go 'ôh-tsia zôh-mô-go 'ôh-tsia ky'üoh-tse-go 'ôh-tsia sôh-tsô nying-kô
財物個，或者拜偶像個，或者髒罵個，或者喫醉個，或者索詐人家
go keh-cü-ka nying m-nao teng gyi ts'eo-de lin væn tu m-nao teng gyi dô-kô ky'üoh Ngô
個，箇株介人嘸得好等其湊隊；連飯都嘸得好等其大家喫。¹² 我
soh wa iao p'un-tön keh-sing nga-deo-go nying ma Ng-lah soh feh-z p'un-tön keh-sing li-deo-go nying
啥還要判斷箇星外頭個人嗎？爾拉啥弗是判斷箇星裏頭個人？¹³
ziah-z nga-deo-go nying Jing-ming p'un-tön gyi Ka-ni keh-go ôh-nying dzong ng-lah li-hyang yüong
若是外頭個人，神明判斷其。「介呢，箇個惡人，從爾拉裏向用
ken gyi c'ih
趕其出。」 [Sm. 17. 7: 21. 21: 22. 21, 24.]

NG-LAH-GO cong-nyiang jü ziah teng bih-nying yiu ih-ky'i en-gyin ken læ feh tsing-dzih cü-kwu min-zin tang

爾拉個中央誰若等別人有一起案件，敢來弗正直主顧面前打

官司，弗來聖徒個面前嗎？² 豈弗曉得聖徒將來會判斷世間上嗎？

Ziah-z shü-kæn-zông we peh ng-lah p'un-tôn næn-dao feh hao p'un-tôn siao-siao en-gyin ma Ky'i feh hyiao-teh

若是世間上會撥爾拉判斷，難道弗好判斷小小案件嗎？³ 豈弗曉得阿拉將來會判斷天使？何況今世個事幹嗎！⁴ 介呢，爾拉若有

kying-si-go en-gyin neng-s peh kyiao-we-li keh-sing k'en-feh-ky'i cü-kwu ky'i p'un-tôn Ngô kông keh-go

今世個案件，能使撥教會裏箇星看弗起主顧去判斷。⁵ 我講箇個說話特爲倒倒爾拉霉。難道爾拉個裏向連一個聰明人都無得，

neng-keo li-c'ü gyi hyüong-di cong-nyiang-go z-ken ma Hyüong-di teng hyüong-di fæn-cün we tang kwun-s

能夠理處其兄弟中央個事幹嗎？⁶ 兄弟等兄弟反轉會打官司，並且來弗相信主顧個面前打官司！

Ng-lah we dô-kô tang kwun-s ziu-z keh u-sen yi-kying 'o-jün ts'o-de 'O-feh neng-s ziu

⁷ 爾拉會大家打官司，就是箇烏碎已經和然錯了。何弗能使受委曲？何弗能使喫虧？⁸ 爾拉反轉連自個兄弟都會撥其受委曲，

peh gyi ky'üoh-kw'e
撥其喫虧。

Ky'i feh hyiao-teh feh tsing-dzih-go cü-kwu feh neng-keo teh-djôh Jing-ming-go koh tso ts'æn-nyih M-nao

⁹ 豈弗曉得弗正直個主顧弗能夠得着神明個國做產業？無得好自騙自。箇星闖門頭個、拜偶像個、偷老嫗個、做燒湯^[1]個、愛

nen-fong go tso dao-zeh go t'en dzæ-veh go ky'üoh-tsiu-tse-go zôh-nying-mô-tao-go sôh-tsô

男風個、¹⁰ 做盜賊個、貪財物個、喫酒醉個、驚人罵倒個、索詐人家個，都弗能夠得着神明個國做產業。¹¹ 爾拉前頭是箇株介人。

dæn-z k'ao-djôh Cü Yiæ-su-go ming-deo teng ah-lah Jing-ming-go Ling ng-lah z gyiang ken-zing z

但是靠着主耶穌個名頭等阿拉神明個靈，爾拉是澆乾淨，是尊起了，是算正直了。

[1] 《明清吳語詞典》燒湯：燒開水，喻指妓院的男傭。此處義爲男妓

Ngô yang-yiang z-ken tu hao tso tsih-z vi-pih tu yiu ih-c'ü ngô yang-yiang z-ken tu hao

¹² 我樣樣事幹都好做，只是未必都有益處。我樣樣事幹都好做，只是我隨便啥西弗跟服其該管。¹³ 喫食是爲了肚皮，肚皮是

tso tsih-z ngô ze-bin soh-si feh keng voh gyi kæ-kwun Ky'üoh-zih z we-leh du-bi du-bi z

we-leh ky'üoh-zih dæn-z du-bi teng ky'üoh-zih Jing-ming tu we wæ-diao gyi Ziah-z kyi-sing feh-z
爲了喫食。但是肚皮等喫食神明都會壞掉其。若是肌身，弗是
we-leh kæn-ying z we-leh Cü Cü yia z we-leh kyi-sing 14 Jing-ming z yi-kying peh Cü
爲了姦淫，是爲了主；主也是爲了肌身。14 神明是已經撥主
weh-cün-læ tsiang-læ yia we yüong Gyi-zi-go neng-ken peh ah-lah weh-cün-læ
活轉來，將來也會用其自個能幹撥阿拉活轉來。

15 Ky'i feh hyiao-teh ng-lah-go kyi-sing z Kyi-toh-go ts-t'i Ka-ni ngô hao pô Kyi-toh-go
豈弗曉得爾拉個肌身是基督個肢體？介呢，我好把基督個
ts-t'i do-læ tso piao-ts-go ts-t'i ma Tön-tön feh-k'o Ky'i feh hyiao-teh kao-nyin piao-ts go cü-kwu
肢體馱來做婊子個肢體嗎？斷斷弗可。16 豈弗曉得膠粘婊子個主顧
z tso-leh ih-go kyi-sing ing-we Sing-shü z-ka wô Keh liang-go we tso-leh ih-go nyüoh-sing
是做了一個肌身？因爲聖書是介話，「箇兩個會做了一個肉身。」
[Ts. 2. 24.] 17 Ziah-z kao-nyin Cü go cü-kwu yia z tso-leh ih-go ling
若是膠粘主個主顧，也是做了一個靈。

18 Yüong to-bi kæn-ying z-ken Nying sô væn-go pah-yiang ze z læ kyi-sing ts-nga tsih-yiu tso
用躲避姦淫事幹。人所犯個百樣罪是來肌身之外；只有做
kæn-ying z-ken cü-kwu z teh-ze zi-go kyi-sing Ky'i feh hyiao-teh ng-lah kyi-sing z ng-lah li-hyang
姦淫事幹主顧是得罪自個肌身。19 豈弗曉得爾拉肌身是爾拉裏向
Sing-Ling-go din ma Sing-Ling yia z dzong Jing-ming sô s-peh ng-lah go ping-ts'ia ng-lah feh-z joh-ü
聖靈個殿嗎？聖靈也是從神明所賜撥爾拉個；並且爾拉弗是屬於
zi go z kô-din ma-læ-go Ka-ni iao pô zi-go kyi-sing teng weh-ling kwe yüong-wô peh
自個，20 是價鈿買來個。介呢，要把自個肌身等活靈歸榮華撥
Jing-ming ing-we keh liang-yiang tu z Jing-ming-go
神明；因爲箇兩樣都是神明個。

1K. VII.

KÔNG-TAO ng-lah sia sing læ meng ngô go z-ken Ih-go nying feh teng nyü-nying gying-long z
講到爾拉寫信來問我個事幹。一個人弗等女人近攏是
hao-go dæn-z we-leh keh-sing kæn-ying z-ken kôh nen-nyüing kae yiu zi-go lao-nyüing kôh nyü-nying
好個；2 但是爲了箇星姦淫事幹，各男孃該有自個老孃，各女人
kae yiu zi-go nen-nyüing Nen-nyüing kae pô meng-veng-go hao-i tao lao-nyüing lao-nyüing tao nen-nyüing yia
該有自個男孃。3 男孃該把門份個好意到老孃；老孃到男孃也
kae z-ka Lao-nyüing zi-go kyi-sing m̃-teh hao zi tso cü-i z nen-nyüing-go cü-i nen-nyüing
該是介。4 老孃自個肌身無得好自做主意，是男孃個主意。男孃
zi-go kyi-sing yia m̃-teh hao zi tso cü-i z lao-nyüing-go cü-i M-nao dô-kô tæ-n-gwu
自個肌身也無得好自做主意，是老孃個主意。5 無得好大家耽誤

meng-veng pih iao liang-sing dzing-nyün k'o-yi dzaen-z siang-bih hao cün-meng ky'i tso kying-zih tao-kao-go
門份；必要良心情願可以暫時相別，好專門去做禁食禱告個
z-ken 'eo-deo ziu dzing-gyiu jü-long k'ong-p'ô Sah-dæn we-leh ng-lah yüôh-sing kying-feh-djü læ ying-yiu
事幹；後頭就仍舊聚攏，恐怕撒但，爲了爾拉慾心禁弗住，來引誘
ng-lah
爾拉。

6 Ngô kông keh-go shih-wô z t'i-liang ng-lah feh-z feng-fu ng-lah Ngô feh-jün
我講箇個說話，是體諒爾拉，弗是吩咐爾拉。7 我弗然
pô-feh-neng-keo cong-nying tu ziang ngô-zi ka peh-ko kôh-nying yiu gyi-zi dzong Jing-ming sô teh-djôh-go
巴弗能夠衆人都像我自介。不過各人有其自從神明所得着個
eng-s ih-go z ka ih-go z ka
恩賜，一個是介，一個是介。

8 KEH-SING m-neh lao-nyüing cü-kwu teng kwu-sông lao-nyüing ngô teng gyi-lah wô Ziah k'eng dziang-t'ong
箇星無得老孃主顧等孤孀老孃，我等其拉話，若肯長通
ziang ngô ka z hao-go Ziah-z yüôh-sing kying-feh-djü neng-s ky'i hweng-p'e ing-we læ-tih dong
像我介，是好個。9 若是慾心禁弗住，能使去婚配。因爲來的動
yüôh-ho wa-z hweng-p'e hao
慾火，還是婚配好。

10 Keh-sing yi-kying hweng-p'e-go cü-kwu ngô feng-fu yia feh-z ngô z Cü feng-fu-go Lao-nyüing
箇星已經婚配個主顧我吩咐，也弗是我，是主吩咐個，老孃
m-nao li-k'æ nen-nyüing ziah-z li-k'æ kæ feh kô 'ôh-tsia hao teng nen-nyüing tsæ 'o-long
無得好離開男孃。11 若是離開，該弗嫁，或者好等男孃再和攏。
nen-nyüing yia m-neh hao ken-c'ih gyi lao-nyüing
男孃也無得好趕出其老孃。

12 Teng yü-to-go ngô z-ka wô feh-z Cü wô-go T'ông-jün ih-go hyüong-di yiu feh
等餘多個我是介話，（弗是主話個，）倘然一個兄弟有弗
siang-sing Cü go lao-nyüing gyi hwun-hyi dong-de djü-tong m-nao ken gyi c'ih ih-go lao-nyüing ziah
相信主個老孃，其歡喜同隊住東，無得好趕其出。13 一個老孃若
yiu feh siang-sing Cü go nen-nyüing gyi hwun-hyi dong-de djü-tong yia m-nao ky'i-diao gyi Ing-we
有弗相信主個男孃，其歡喜同隊住東，也無得好棄掉其。14 因爲
keh feh siang-sing-go nen-nyüing dzæ-ü gyi lao-nyüing z tseng-ky'i-de keh feh siang-sing-go lao-nyüing dzæ-ü gyi
箇弗相信個男孃在於其老孃是尊起了。箇弗相信個老孃在於其
nen-nyüing yia tseng-ky'i-de feh-jün ng-lah ng-nô z feh kyih-zing næn-kæn z tseng-ky'i-go T'ông-jün
男孃也尊起了。弗然爾拉兒因是弗潔淨；難間是尊起個。15 倘然
feh siang-sing-go cü-kwu zi li-k'æ ze gyi li-k'æ z-de ziah-z ka keh-go hyüong-di 'ôh-tsia tsi-me
弗相信個主顧自離開，隨其離開是了。若是介，箇個兄弟或者姊妹
m-kao bo-djü-de Dæn-z Jing-ming dziao ah-lah læ z iao 'o-moh tso-cü Ng lao-nyüing
無告縛住了。但是神明召阿拉來，是要和陸做主^[1]。16 爾老孃，
'ôh-tsia hao kyi nen-nyüing yia vi-k'o-cü ng nen-nyüing 'ôh-tsia hao kyi lao-nyüing yia vi-k'o-cü
或者好救男孃，也未可知。爾男孃，或者好救老孃，也未可知。

17 Tsih-z Jing-ming feng peh kôh-nying z dza-go Cü dziao gyi læ z-'eo kôh-nying z dza-go kâ dzing-gyiu
只是神明分撥各人是咋個，主召其來時候各人是咋個，該仍舊
z-ka tso Ngô læ cong kyiao-we li-hyang yia z-ka feng-fu
是介做。我來衆教會裏向也是介吩咐。

[1] Peng-veng z-ngæn, z dzæ-ü 'o-moh. 或話，殺掉做祭物。（原註）

18 Ziah yiu nying yi-kying ziu tsiu-keh-li be dziao-læ-go hao-vong tsô-in keh tsiu-keh-li 'Ôh-tsia yiu
若有人已經受周割禮被召來個，好留遮掩箇周割禮。或者
nying m-neh ziu tsiu-keh-li be dziao-læ-go yia hao-vong ziu tsiu-keh-li Ziu tsiu-keh-li z
人無得受周割禮被召來個，也好留受周割禮。19 受周割禮是
m-iao-kying feh ziu tsiu-keh-li yia m-iao-kying tsih-yiu pao-siu Jing-ming-go lih-fah z iao-kying
無要緊，弗受周割禮也無要緊；只有保守神明個律法是要緊。20
Kôh-nying be dziao-læ z-'eo z dza-go kâ dzing-gyiu z dza-go
各人被召來時候是咋個，該仍舊是咋個。

21 Ng be dziao-læ z-'eo z nu-boh ma feh-fông-teh-go ziah k'o-yi sih-fông feh tso nu-boh
爾被召來時候是奴僕嗎？弗妨得個。若可以釋放弗做奴僕，
neng-s ts'ing keh-go kyí-we Ing-we dzæ-ü Cü dziao-læ-go nu-boh gyi z tso Cü-go sih-fông-liao
能使趁箇機會。22 因爲在於主召來個奴僕，其是做主個釋放了
nying wa-yiu feh tso nu-boh be dziao-læ-go gyi z tso Kyi-toh-go nu-boh Ng-lah z Cü yüong
人。還有弗做奴僕被召來個，其是做基督個奴僕。23 爾拉是主用
kô-din ma-læ-go m-nao tso nying-go nu-boh Hyüong-di kôh-nying be dziao-læ z-'eo z
價鈿買來個；無得好做人個奴僕。24 兄弟，各人被召來時候是
dza-go læ Jing-ming min-zin dzing-gyiu kâ z dza-go
咋個，來神明面前仍舊該是咋個。

25 KÔNG-TAO keh-sing do-kwu-nyiang ngô m̃-teh Cü-go feng-fu dæn-z ngô kyí-jün teh-djôh Cü-go
講到箇星大姑娘，我無得主個吩咐。但是我既然得着主個
æ-lin s-teh ngô cong-sing ziu pô ngô-go i-s wô hyang ng-lah dao Ngô ts'eng we-leh
哀憐使得我忠信，」就把我個意思話向爾拉道。26 我忖，爲了
yin-dzæ-go næn-deo ih-go nying wa-z ka hao Ng ziah teng lao-nyüing yi-kying kyih-long hao-vong
現在個難頭^[1]，一個人還是介好。27 爾若等老嫗已經結攏，好留
siang ts'ah-k'æ ziah m-neh teng lao-nyüing kyih-long hao-vong siang dæ lao-nyüing Jün-r ng ziah ky'í c'ü
想拆開。若無得等老嫗結攏，好留想抬老嫗。28 然而爾若去娶，
z m-kao væn-ze do-kwu-nyiang c'ih-kô yia m-kao væn-ze tsih-z keh-cong-ka-go gyi-lah tsiang-læ
是無告犯罪；大姑娘出嫁，也無告犯罪。只是箇種介個，其拉將來
yiu nyüoh-sing-go næn-c'ü dæn-z ngô we-leh ng-lah peh-jing-siang
有肉身個難處。但是我爲了爾拉不忍相。

[1] 'Ôh wô, kying-kyih. 或話，緊急。（原註）

29 Hyüong-di ngô z-ka wô Nyih-kyiah tön-de sô-yi keh-sing yiu lao-nyüing go kâ ziang
兄弟，我是介話，日腳短了。所以箇星有老嫗個該像
m-lao-nyüing ka keh-sing di-k'oh-go ziang feh di-k'oh ka keh-sing kw'a-weh-go ziang feh kw'a-weh
嘿老嫗介；30 箇星啼哭個，像弗啼哭介；箇星快活個，像弗快活
ka keh-sing ma-tsing-go ziang m-neh dzianf-t'ong yiu-go ka keh-sing yüong-djôh shü-kæn-zông go
介；箇星買進個，像嘿得長通有個介；31 箇星用着世間上個，
ziang m-neh ko-ü yüong gyi ka ing-we keh shü-kæn-zông-go yiang-shih z læ-tih ko-ky'i
像嘿得過於用其介。因為箇世間上個樣式是來的過去。

32 Ngô z iao ng-lah vong tæen sing-z M-neh lao-nyüing cü-kwu z tang-sôn Cü-go z-ken dza-go
我是要爾拉留擔心事。嘿得老嫗主顧是打算主個事幹，咋個
hao peh Cü hwun-hyi yiu lao-nyüing cü-kwu z tang-sôn shü-kæn-zông z-ken dza-go hao peh gyi lao-nyüing
好撥主歡喜。33 有老嫗主顧是打算世間上事幹，咋個好撥其老嫗
hwun-hyi Lao-nyüing teng do-kwu-nyiang yia z kôh-nyang-go M-neh nen-nyüing go z tang-sôn Cü-go
歡喜。34 老嫗等大姑娘也是各樣個。嘿得男嫗個是打算主個
z-ken s-teh kyî-sing teng weh-ling tu ts'ing-kyih yiu nen-nyüing go z tang-sôn shü-kæn-zông z-ken
事幹，使得肌身等活靈都清潔。有男嫗個是打算世間上事幹，
dza-go hao peh nen-nyüing hwun-hyi Ngô kông keh-go shih-wô z we-leh ng-lah zi-go ih-c'ü bing
咋個好撥男嫗歡喜。35 我講箇個說話是爲了爾拉自個益處；並
feh-z do-leh mô-long-deo t'ao læ ng-lah deo-li z iao ng-lah tso-nying yiu t'i-min djông-djông
弗是馱勒馬籠頭套來爾拉頭裏，是要爾拉做人有體面，常常
ih-dzing-tsi-lu voh-z Cü
一成濟路服侍主。

36 Ziah yiu nying ts'eng-ts'eng zi-go nyiang-ts ts'o-ko z'-eo z tao gyi m-t'i-min tsæ-wô pih ky'iao-leh
若有人忖忖自個娘子錯過時候是倒其嘿體面，再話必巧勒
z-ka tso ka ze gyi dza tso yia m-kao ze hao peh gyi-lah hweng-p'e Dæn-z sing-li
是介做；介隨其咋做，也嘿告罪；好撥其拉婚配。37 但是心裏
kyin-kyüih-go cü-kwu m-kao soh-go hyih-feh-læ k'o-yi i zi-go sing-siang ziah-z sing-li yi-kying
堅決個主顧，嘿告啥個歇弗來，可以依自個心想，若是心裏已經
ding-kwe liu-djü gyi nyiang-ts gyi z tso-leh hao Ka-ni kô-c'ih nyiang-ts go cü-kwu z tso-leh
定規留住其娘子，其是做勒好。38 介呢，嫁出娘子個主顧是做勒
hao-go feh kô-c'ih nyiang-ts go cü-kwu z yü-kô tso-leh hao
好個；弗嫁出娘子個主顧是愈加做勒好。

39 Tso lao-nyüing go gyi nen-nyüing wa læ-tong z'-eo z be lih-fah bo-djü gyi nen-nyüing
做老嫗個，其男嫗還來東時候，是被律法縛住；其男嫗
ziah-z si-de ziu hao zi tso cü-i ze gyi ky'i kô jü tsih iao z dzæ-ü Cü go Gyi ziah
若是死了，就好自做主意，隨其去嫁誰；只要是在於主個。40 其若
k'eng djông-djông siu-tong dziu ngô i-s yü-kô yiu foh-ky'i ngô ts'eng zi yia z yiu Jing-ming-go Ling
肯常常守東，就我意思愈加有福氣：我忖自也是有神明個靈
læ-tih
來的。

1K. VIII.

KÔNG-TAO ngeo-ziang-go tsi-veh ah-lah hyiao-teh ah-lah tu yiu cü-sih Cü-sih we s-teh nying
講 到 偶像個祭物，阿拉曉得阿拉都有知識。（知識會使得人
zi-tseng-zi-do tsih-yiu jing-æ we dzing-dziu teh-ky'i Ih-go nying ziah zi sön z ming-bah soh-go
自尊自大，只有仁愛會成就德氣。² 一個人若自算是明白啥個
z-ken dziau sô tông-kæ hyiao-teh k'en-læ lin ih-ying tu wa feh-zing hyiao-teh dæn-z ih-go nying ziah
事幹，就所當該曉得看來，連一樣都還弗會曉得。³ 但是一個人若
æ-kying Jing-ming gyi z Jing-ming sô hyiao-teh-go Ka-ni kông-tao ky'üoh ngeo-ziang-go tsi-veh
愛敬神明，其是神明所曉得個。）⁴ 介呢，講到 噢 偶像個祭物，
ah-lah hyiao-teh ngeo-ziang z yü-dziu li-hyang m-neh-go tong-si djü-leh Ih-we ts-nga z m-teh bih-go
阿拉曉得偶像是宇宙裏向無得個東西，除了一位之外是無得別個
Jing-ming Se-tsih yiu keh-sing ts'ing-hwu jing-ming go 'ôh-tsia læ t'in-zông 'ôh-tsia læ di-'ô ziang
神明。⁵ 雖即有箇星稱呼神明個，或者來天上，或者來地下；（像
yiu hyü-to jing-ming yiu hyü-to cü ka dziau ah-lah k'en-læ tsih-yiu ih-we Jing-ming ziu-z
有許多神明，有許多主介。）⁶ 就阿拉看來只有一位神明，就是
T'in-Vu væn-veh tu c'ih-ü Gyi ah-lah yia kwe-ü Gyi tsih-yiu ih-we Cü ziu-z Yia-su
天父，萬物都出於其，阿拉也歸於其；只有一位主，就是耶穌
Kyî-toh væn-veh tu k'ao-djôh Gyi ah-lah yia k'ao-djôh Gyi Tsih-z m-teh tu yiu keh-go cü-sih
基督，萬物都靠着其，阿拉也靠着其。⁷ 只是無得都有箇個知識。
yiu-sing nying tao jü-kying liang-sing wa kôh-djôh ngeo-ziang ziu ky'üoh keh-sing tong-si z ziang ngeo-ziang-go tsi-veh
有星人到如今良心還覺着偶像，就 噢 箇星東西是像偶像個祭物
ka gyi-lah-go liang-sing feh kyin-kwu ziu iao tæm-djôh ao-tsao
介；其拉個良心弗堅固，就要擔着塵糟。

Ky'üoh-zih feh neng-keo s-teh Jing-ming hwun-hyi ah-lah ky'üoh m-kao soh-go hao-c'ü feh
⁸ 噢 食弗能夠使得神明歡喜阿拉。噢，無告啥個好處^[1]；弗
ky'üoh yia m-kao soh-go wä-c'ü Yüong kwu-djôh k'ong-p'ô ng-lah keh-go còng-dzing iao s-teh
噢，也無告啥個壞處^[2]。⁹ 用 顧着，恐怕爾拉箇個章程要使得
keh-sing no-ziah-go cü-kwu pæn-tih Kyüô-jü ih-go nying k'en-kyin ng yiu cü-sih go cü-kwu læ
箇星懦弱個主顧班跌。¹⁰ 假如一個人看見爾，有知識個主顧，來
ngeo-ziang-go miao-li zo-zih keh-go nying se-tsih no-ziah gyi-go liang-sing næm-dao feh we fông-tæn
偶像個廟裏坐席；箇個人雖即懦弱，其個良心難道弗會放膽^[3]，
zing-ts-ü ky'i ky'üoh ngeo-ziang-go tsi-veh ma Ziu yiu no-ziah-go hyüong-di z Kyî-toh dæ gyi si
甚至於去 噢 偶像個祭物嗎？¹¹ 就有懦弱個兄弟，是基督代其死
go we-leh ng-go cü-sih iao mih-diao Ng-lah ka teh-ze hyüong-di sòng gyi-lah feh kyin-kwu-go
個，爲了爾個知識要滅掉！¹² 爾拉介得罪兄弟，傷其拉弗堅固個

liang-sing ziu-z teh-ze Kyi-toh Sô-yi ky'üoh-zih ziah we s-teh ngô hyüong-di væn-ze ngô üong-yün
良心，就是得罪基督。¹³ 所以喫食若會使得我兄弟犯罪，我永遠
feh ky'üoh nyüoh sæn-leh ta-li hyüong-di væn-ze
弗喫肉，省勒帶累兄弟犯罪。

[1] 'Ôh wô, kô-zông; 'ôh, to-deo. 或話，加上；或，多頭。（原註）

[2] 'Ôh wô, ts'o-lôh; 'ôh, ky'üih-siao. 或話，錯落；或，缺少。（原註）

[3] 'Ôh wô, kyin-kwu-ky'i-læ. 或話，堅固起來。（原註）

1K. IX.

NGÔ næn-dao feh-z s-du ma Næn-dao feh hao zi tso cü-i ma Næn-dao m-neh k'en-kyin ah-lah
我難道弗是使徒嗎？難道弗好自做主意嗎？難道無得看見阿拉
Cü Yiæ-su Kyi-toh ko ma Ng-lah dzæ-ü Cü næn-dao feh-z ngô tso-go sang-weh ma Dziu bih-nying
主耶穌基督過嗎？爾拉在於主難道弗是我做個生活嗎？² 就別人
k'en-læ ngô ziah feh-z s-du dziu ng-lah k'en-læ tsong z-go s-du ing-we ng-lah dzæ-ü Cü z ngô
看來我若弗是使徒，就爾拉看來總是個使徒；因為爾拉在於主是我
s-du tsih-veng-go ing-tsing Keh-sing dzô-ts'ah ngô go cü-kwu ngô z-ka feng-p'eo peh gyi t'ing
使徒職份個印證。³ 箇星查察我個主顧，我是介分割撥其聽。

Ah-lah næn-dao m̃-teh ky'üoh teng hah-go công-dzing ma Ah-lah ziah c'ü kyiao-we-li-go tsi-me
⁴ 阿拉難道無得喫等喝個章程嗎？⁵ 阿拉若娶教會裏個姊妹，
næn-dao m̃-teh công-dzing hao ta-leh gyi tseo-læ-tseo-ky'i ziang yü-to-go s-du Cü-go keh-sing
難道無得章程好帶勒其走來走去，像餘多個使徒，主個箇星
hyüong-di teng Kyi-fah ka ma Wa-z doh-doh ngô teng Pô-nô-pô m̃-teh feh tso sang-weh go công-dzing
兄弟，等磯法介嗎？⁶ 還是獨獨我等巴拿巴無得弗做生活個章程
ma
嗎？

Jü yiu tông-ping ky'üoh zi-go k'eo-liang ma Jü cong ih-yün bu-dao feh ky'üoh gyi-go ko-ts
⁷ 誰有當兵，喫自個口糧嗎？誰種一園葡萄，弗喫其個果子
ma Jü k'en ih-dziao yang feh ky'üoh gyi yang-na ma Ngô kông keh-go shih-wô næn-dao tæen-tsih tsiao
嗎？誰看一潮羊，弗喫其羊奶嗎？⁸ 我講箇個說話，難道單只照
nying-go i-s lih-fah feh yia z-ka kông ma Mo-si-go lih-fah-li yiu sia-tih wô
人個意思？律法弗也是介講嗎？⁹ 摩西個律法裏有寫的，話，

Nyin-koh-go ngeo feh-k'o t'ao gyi-go cü-pô Jing-ming næn-dao z kwu-djôh ngeo
「碾穀個牛，弗可套其個嘴巴。」 [Sm. 25. 4.] 神明難道是顧着牛

ma Ky'i feh-z 'o-jün we-leh ah-lah-go yün-kwu kông-go ma Nyün-z we-leh ah-lah sia-tih-go
嗎？¹⁰ 豈弗是和然爲了阿拉個緣故講個嗎？原是爲了阿拉寫的個。

i-s z-ka Kang-cong-go cü-kwu yiu siang-vông ky'i kang-cong z ing-kæ-go ping-ts'ia yiu siang-vông ky'i tang
意思是介，耕種個主顧有想望去耕種是應該個；並且有想望去打

dao go cü-kwu teh-djôh gyi sô siang-vông yia z ing-kæ-go Ah-lah kyi-jün læ ng-lah-go cong-nyiang
稻個主顧得着其所想望，也是應該個。¹¹ 阿拉既然來爾拉個中央

tsah-k'æ ling-leh-kying iang-ts ziah-z siu-keh ng-lah nyüoh-sing-go tong-si yiu soh-go do z-ken ma
扎開靈勒緊秧子，若是收割爾拉肉身個東西，有啥個大事幹嗎？¹²

Bih-nying jông-ts'ia yiu gyün-ping hao do ng-lah 'o-hwông ah-lah ma Peh-ko ah-lah m̃-teh yüong keh-go
別人尚且有權柄好馱爾拉，何況阿拉嗎？不過阿拉嚙得用箇個

gyün-ping fæn-cün yang-yang zi tæ-tông k'ong-p'ô tsu-djü Kyi-toh-go foh-ing
權柄；反轉樣樣自擔當，恐怕阻住基督個福音。

13 Ky'i feh hyiao-teh keh-sing bæn sing-din z-ken cü-kwu z ky'üoh sing-din-go væn z-dzih tsi-dæn go
豈弗曉得箇星辦聖殿事幹主顧是喫聖殿個飯；侍值祭壇個

cü-kwu dô-kô teh-djôh tsi-dæn-zông-go li-veh ma Cü yia z-ka feng-fu djün foh-ing cü-kwu hao dzong
主顧大家得着祭壇上個禮物嗎？¹⁴ 主也是介吩咐，傳福音主顧好從

foh-ing du-nyih
福音度日。

15 Dæn-z keh-sing z-ken ngô ih-ngæn m-neh yüong-djôh gyi ngô næn-kæn sia keh-fæn shih-wô yia bing
但是箇星事幹我一眼嚙得用着其；我難間寫箇番說話也並

feh-z iao nying-kô z-ka dæ ngô ing-we ngô keh-go kw'ô-k'eo ziah yiu nying iao s-teh gyi tso hyü-wô
弗是要人家是介待我：因爲我箇個誇口，若有人要使得其做虛話，

ngô wa neng-s si Ngô ky'i djün foh-ing m-kao soh-go hao kw'ô-k'eo ngô pih ky'iao-leh z-ka ziah
我還能死。¹⁶ 我去傳福音，嚙告啥個好誇口；我必巧勒是介；若

feh djün foh-ing ngô yiu 'o-se Ngô ziah dzing-nyün tso keh-go z-ken hao teh-djôh sông ziu-z
弗傳福音，我有禍崇！¹⁷ 我若情願做箇個事幹，好得着賞。就是

feh dzing-nyün yia yiu tsiang-vông-go ky'üih-veng yi-kying kao-dæ ngô de Ka-ni ngô keh-go sông
弗情願，也有賬房個缺分已經交代我了。¹⁸ 介呢，我箇個賞

dza-go Ziu-z djün foh-ing neng-keo s-teh Kyi-toh-go foh-ing feh fi nying-kô dong-din z-ka feh
咋個？就是，傳福音能夠使得基督個福音弗費人家銅鈿，是介弗

yüong-djôh ngô dzæ-ü foh-ing sô yiu-go gyün-ping
用着我在於福音所有個權柄。

19 Ngô peng-læ feh-z nying-kô-go nu-boh z zi dzing-nyün tso cong-nying-go nu-boh s-teh ngô hao
我本來弗是人家個奴僕，是自情願做衆人個奴僕，使得我好

teh-djôh nying yü-kô to Ngô teng Yiu-t'a nying tang-ho ziu ziang Yiu-t'a nying ka s-teh ngô hao
得着人愈加多。²⁰ 我等猶太人打夥，就像猶太人介，使得我好

teh-djôh Yiu-t'a nying teng lih-fah ming-'ô-go nying tang-ho ziu ziang lih-fah ming-'ô-go nying ka s-teh
得着猶太人；等律法名下個人打夥，就像律法名下個人介，使得

ngô hao teh-djôh lih-fah ming-'ô-go nying teng m-lih-fah-go nying tang-ho ziu ziang m-lih-fah ka
 我好得着律法名下個人；²¹ 等嘸律法個人打夥，就像嘸律法介，
 s-teh ngô hao teh-djôh m-lih-fah-go nying Ngô bing feh-z læ Jing-ming-go min-zin m-lih-fah z i
 使得我好得着嘸律法個人。（我並弗是來神明個面前嘸律法，是依
 Kyi-toh-go lih-fah Ngô teng no-ziah-go nying tang-ho ziu ziang no-ziah-go nying ka s-teh ngô
基督個律法。）²² 我等懦弱個人打夥，就像懦弱個人介，使得我
 hao teh-djôh no-ziah-go nying Teng cong-nying tang-ho gyi-lah dza-go ngô yang-yiang yia z dza-go
 好得着懦弱個人。等衆人打夥，其拉咋個，我樣樣也是咋個，
 s-teh ngô cong-ü hao kyi kyi-go nying Ngô ka tso-fah z we-leh foh-ing s-teh ngô hao dô-kô
 使得我終於好救幾個人。²³ 我介做法是爲了福音，使得我好大家
 teh-djôh foh-ing-go hao-c'ü
 得着福音個好處。

Ky'i feh hyiao-teh læ kao-dziang-li sæ peng-gying go cü-kwu tu z-ka peng tsih-yiu ih-go teh-djôh
²⁴ 豈弗曉得來校場裏賽奔競個主顧都是介奔，只有一個得着
 sông ma Ng-lah kæ ka peng-fah s-teh ng-lah hao teh-djôh Væn-pah sæ peng-z go cü-kwu z
 賞嗎？爾拉該介奔法，使得爾拉好得着。²⁵ 凡百賽本事個主顧是
 yang-yiang tso-gyi gyi-lah ka tso-fah z siang teh-djôh ih-ting we wæ-diao go kwun-min ah-lah ni
 樣樣做忌。其拉介做法，是想得着一頂會壞掉個冠冕；阿拉呢，
 z siang ih-ting feh we wæ-diao go Sô-yi ngô læ-tih peng feh-z ziang m-su-moh-tsiang ka ngô
 是想一頂弗會壞掉個。²⁶ 所以我來的奔，弗是像嘸數目賬介；我
 læ-tih tang gyün-deo yia feh-z ziangtang læ k'ong-li ka ngô z ah-djü ngô-go kyi-sing ping-ts'ia
 來的打拳頭，也弗是像打來空裏介。²⁷ 我是壓治我個肌身，並且
 ngang-k'ô gyi tso nu-boh zông-k'ong-p'ô foh-ing yi-kying djün peh bih-nying ngô-zi fæn-cün be t'ih-c'ih
 硬抔其做奴僕；尚恐怕福音已經傳撥別人，我自反轉被踢出。

1K. X.

HYÜONG-DI ngô feh iao ng-lah feh ming-bah ah-lah tsu-tsong tu z læ yüing-go 'ô-deo tu
 兄 弟，我弗要爾拉弗明白，阿拉祖宗都是來雲個下頭；都
 kying-ko hæ-go cong-nyiang tu læ yüing-li teng hæ-li ziu Mo-si-go si-li tu ky'üoh tso-yiang
 經過海個中 央；² 都來雲裏等海裏受摩西個洗禮；³ 都喫做樣
 ling-leh-kying-go k'eo-liang tu hah tso-yiang ling-leh-kying-go shü ing-we tu z hah sô keng-djôh gyi keh
 靈勒緊個口糧；⁴ 都喝做樣靈勒緊個水。因爲都是喝所跟着其箇
 ling-leh-kying bun-zah liu-c'ih-læ-go shü keh-go bun-zah ziu-z Kyi-toh Dæn-z gyi-lah cong-nyiang yiu
 靈勒緊磐石流出來個水；箇個磐石就是基督。⁵ 但是其拉中 央有
 ih-do-pun z Jing-ming feh hwun-hyi z be mih-diao læ kw'ông-iæ di-fông
 一大半是神明弗歡喜；是被滅掉來曠野地方。

6 箇都是撥阿拉做榜樣^[1]，使得阿拉弗去貪壞東西，像其拉所
 t'en ka Ng-lah yia m-nao pa ngeo-ziang ziang gyi-lah cong-nyiang yiu-sing nying ka ziang yiu
 貪介。 7 爾拉也嘸得好拜偶像，像其拉中央有星人介；像有
 sia-tih wô Pah-sing zo-tæn-lôh ky'üoh-ky'üoh hah-hah 'eo-deo bô-ky'i-læ hyi-hyi
 寫的，話，「百姓坐帶落喫喫喝喝，後頭爬起來嬉嬉。」 [C. 32.
 6.] 8 阿拉也嘸得好做姦淫事幹，像其拉中央有星人做姦淫介，
 ih-nyih kong-fu si nyi-væn sæn-ts'in nying Ah-lah yia m-nao s-s Kyi-toh ziang gyi-lah cong-nyiang
 一日工夫死二萬三千人。 9 阿拉也嘸得好試試基督，像其拉中央
 yiu-sing nying s-s Gyi ka be keh-sing doh-dzô sông-ming Ng-lah yia m-nao ün-'eng Jing-ming
 有星人試試其介，被箇星毒蛇喪命。 10 爾拉也嘸得好怨恨神明，
 ziang gyi-lah cong-nyiang yiu-sing nying ün-'eng Jing-ming ka peh ts'ao-mih-go cü-kwu djü-mih gyi Gyi-lah
 像其拉中央有星人怨恨神明介，撥抄滅個主顧除滅其。 11 其拉
 p'ong-djôh keh-sing long-tsong z-ken z tso pông-yiang ping-ts'ia sia-lôh shü-li iao kying-kyiæ ah-lah
 碰着箇星攏總事幹，是做榜樣^[1]。並且寫落書裏，要警戒阿拉，
 ziu-z meh-dæ z-shü yi-kying ling-djôh-go cü-kwu Keh-lah zi sôn z lih-tong go nying yüong kwu-djôh
 就是末代時世已經臨着個主顧。 12 箇拉自算是立東個人用顧着
 vi-min tih-tao
 未免跌倒。

[1] 'Ôh wô, tso ing-tsing; 'ôh, tông yang-ts. 或話，做印證；或，當樣子。（原註）

13 爾拉所碰着個迷惑不過是平常事幹^[1]。神明也是信實個；其
 Ng-lah sô p'ong-djôh-go mi-'ôh peh-ko z bing-djông z-ken Jing-ming yia z sing-jih-go Gyi
 再膾撥爾拉過於力量受迷惑；迷惑個時候總會該一埭出路，使得
 tsæ-ve peh ng-lah ko-ü lih-liang ziu mi-'ôh mi-'ôh-go z-'eo tsong we kæ ih-da c'ih-lu s-teh
 爾拉能夠擋勒住。
 ng-lah neng-keo tông-leh-djü

[1] 'Ôh wô, nying sô p'ong-djôh-go. 或話，人所碰着個。（原註）

14 所以，我親愛個兄弟，用躲避拜偶像事幹。 15 我是，像等
 Sô-yi ngô ts'ing-æ-go hyüong-di yüong to-bi pa ngeo-ziang z-ken Ngô z ziang teng
 聰明個主顧講；我所講個爾好批評記想。 16 阿拉所祝福箇福氣個
 ts'ong-ming-go cü-kwu kông ngô sô kông-go ng hao p'i-bing-kyi siang Ah-lah sô coh-foh keh foh-ky'i-go
 杯子，豈弗是基督個血阿拉大家有份嗎？阿拉所厭開個饅頭，豈
 pe-ts ky'i feh-z Kyi-toh-go hyüih ah-lah dô-kô yiu-veng ma Ah-lah sô p'ah-k'æ-go mun-deo ky'i
 弗是基督個肌身阿拉大家有份嗎？ 17 阿拉許多人是一個饅頭，一個
 feh-z Kyi-toh-go kyi-sing ah-lah dô-kô yiu-veng ma Ah-lah hyü-to nying z ih-go mun-deo ih-go

kyi-sing ing-we long-tsong tu feng-ky'üoh keh ih-go mun-deo Ts'ia-k'en keh-sing tsiao nyüoh-sing k'en-lä tso
肌身：因為攏總都分喫箇一個饅頭。¹⁸ 且看箇星照肉身看來做

Yi-seh-lih nying go gyi-lah ky'üoh tsi-veh go cü-kwu nän-dao teng tsi-dæn feh-z dô-kô yiu-veng ma
以色列人個。其拉喫祭物個主顧難道等祭壇弗是大家有份嗎？¹⁹

Ka k'en-ky'i-lä ngô dza wô ni Wô ngeo-ziang z soh-si ma 'ôh-tsia ngeo-ziang-go tsi-veh z soh-si
介看起來，我咋話呢？話偶像是啥西嗎？或者偶像個祭物是啥西
ma Feh-z ka ngô wô bih-koh-nying sô tsi-go z tsi ôh-kyü feh-z tsi Jing-ming
嗎？²⁰ 弗是介。我話別國人所祭個，「是祭惡鬼，弗是祭神明。」

ngô yia feh iao ng-lah teng keh-sing ôh-kyü dô-kô yiu-veng Ng-lah feh neng-keo hah
[Sm. 32. 17.] 我也弗要爾拉等箇星惡鬼大家有份。²¹ 爾拉弗能夠喝

Cü-go pe-ts yi hah kyü-go pe-ts feh neng-keo ky'üoh Cü-go tsiu-yin yi ky'üoh kyü-go tsiu-yin
主個杯子，又喝鬼個杯子；弗能夠喫主個酒筵，又喫鬼個酒筵。

Ah-lah z kyih-ky'i Cü-go ô-wông ma Nän-dao pi Gyi wa neng-ken ma
²² 阿拉是激起主個慳惶嗎？難道比其還能幹嗎？

NGÔ yang-yang z-ken tu hao tso tsih-z vi-pih tu yiu ih-c'ü ngô yang-yang z-ken tu hao
²³ 我樣樣事幹都好做，只是未必都有益處：我樣樣事幹都好
tso tsih-z vi-pih tu we dzing-dziu teh-ky'i M-nying hao siang zi-go ih-c'ü kôh-nying iao siang
做，只是未必都回成就德氣。²⁴ 無人好想自個益處；各人要想
bih-nying-go ih-c'ü
別人個益處。

Væn-pah læ z-min-zông ma-go tong-si ng-lah tu hao ky'üoh hao-vong k'ong-p'ô sông
²⁵ 凡百來市面上買個東西，爾拉都好喫；好留，恐怕傷
liang-sing meng gyi dzing-si ing-we t'in-ô teng gyi li-deo-go væn-veh tu z Cü-GO
良心，問其詳細。²⁶ 因為「天下等其裏頭個萬物都是主個。」[S.

Ziah yiu ih-go feh siang-sing-go cü-kwu siang-ts'ing ng-lah ng-lah ziah hwun-hyi ky'i væn-pah pa
24. 1.] ²⁷ 若有一個弗相信個主顧相請爾拉，爾拉若歡喜去，凡百擺
læ ng-lah min-zin go tu hao ky'üoh hao-vong k'ong-p'ô sông liang-sing meng gyi dzing-si T'ông-jün yiu
來爾拉面前個都好喫；好留，恐怕傷良心，問其詳細。²⁸ 倘然有

nying wô hyiang ng-lah dao Keh z ngeo-ziang-go tsi-veh we-leh keh ts-tin-go cü-kwu yia
人話向爾拉道，「箇是偶像個祭物；」爲了箇指點個主顧，也
we-leh liang-sing m-nao ky'üoh gyi ing-we t'in-ô teng gyi li-deo-go væn-veh tu z
爲了良心，無得好喫其。因為「天下等其裏頭個萬物都是

Cü-GO Ngô wô liang-sing feh-z ng-zi-go z gyi-go liang-sing ing-we
主個。」[S. 24. 1.] ²⁹ 我話良心，弗是爾自個，是其個良心。因為
ngô-go cü-i dza-we iao peh bih-nying-go liang-sing tsah-vah Ngô kyi-jün k'ao-djôh eng-we læ-tih
我個主意咋會要撥別人個良心責罰？³⁰ 我既然靠着恩惠^[1]來的

ky'üoh we-leh ngô sô ts'æn-nyien-go tong-si dza-we iao peh nying-kô pông-hwe ma
喫，爲了我所懺唸個東西咋會要撥人家謗毀嗎？

[1] 'Ôh wô, bih-koh-nying. 或話，別國人。（原註）

31 是介，爾拉弗論喫，弗論喝，弗論做啥個事幹，都該爲了
 神明個榮華介做。 32 或者猶太人，或者希臘人，或者神明個
 教會，嚙得好把搥跌個東西放來其面前。 33 正像我做凡百事幹，
 要撥凡百人歡喜；弗想自個益處，是想衆人個益處，使得其拉好
 得着救。

1K. XI.

爾拉用看我個樣，像我看基督個樣介。
 2 兄弟，我稱讚爾拉，因爲樣樣事幹記得我，並且保守我個
 教訓^[1]，照爾所傳授撥爾拉個。 3 但是我要爾拉曉得，凡百男個頭
 是基督；女個頭是男；基督個頭是神明。 4 凡百男孃，或者做禱告
 或者講先知說話時候頭裏遮蓋，是帶累其個頭嚙體面。 5 凡百
 女人，或者做禱告或者講先知說話時候頭裏嚙告遮蓋，也是帶累
 其個頭嚙體面；是等頭髮剃掉個女人一色斯樣個。 6 女人弗遮蓋，
 弗如剪掉頭髮。若是女人或者剪掉或者剃掉頭髮算是惶恐，介用
 遮蓋。

[1] 'Ôh wô, li-tsih. 或話，禮節。（原註）

7 男弗應當遮蓋其頭，因爲其是神明個相貌，是神明個榮華。
 只有女人是男個榮華。 8 因爲男弗是出於女；是女出於男。 9 還有

nen feh-z we-leh nyü zao-c'ih-læ z nyü we-leh nen zao-go Ing-we z-ka nyü-nying we-leh
 男弗是爲了女造出來；是女爲了男造個。¹⁰ 因爲是介，女人，爲了
 keh-sing t'in-s ing-tông yiu gyün-ping læ gyi deo-li ta-tih Dæn-z dzæ-ü Cü nyü feh-z
 箇星天使^[1]，應當有權柄來其頭裏帶的^[2]。¹¹ 但是在於主，女弗是
 teng nen kah-k'æ nen yia feh-z teng nyü kah-k'æ ing-we tsing-ziang nyü z dzong nen ka læ-go nen
 等男隔開，男也弗是等女隔開。¹² 因爲正像女是從男介來個，男
 yia z k'ao-djôh nyü ka sang-c'ih-læ kyi-kying væn-veh tu z dzong Jing-ming ka læ
 也是靠着女介生出來；究竟萬物都是從神明介來。

[1] *Yiu-teh doh, kyiao-we-li-go s-ts'a.* 有得讀，教會裏個使差。（原註）

[2] *Sô wô gyün-ping, z deo-li ta-tih-go tong-si, tso voh nen go kyi-'ao.* 所話權
 柄，是頭裏帶的個東西，做服男個記號。（原註）

Ng-lah zi sing-li hao p'i-bing-siang nyü-nying feh tsô-kæ gyi deo ky'i tao-kao Jing-ming 'eh-li feh
¹³ 爾拉自心裏好批評相：女人弗遮蓋其頭去禱告神明，合理弗
 'eh-li Ziu-z keh sang-dzing-go li-sing næn-dao feh kao ng-lah nen ziah yiu dziang-dziang deo-fah z
 合理？¹⁴ 就是箇生成個理性難道弗教爾拉，男若有長長頭髮，是
 gyi m-t'i-min nyü ziah yiu dziang-dziang deo-fah z gyi yüong-wô ing-we gyi-go deo-fah s-peh gyi
 其無體面；¹⁵ 女若有長長頭髮，是其榮華？因爲其個頭髮賜撥其
 z tông tsô-kæ-go tong-si Ziah yiu nying iao tsang-leng ah-lah z m-teh keh-cü-ka kwe-kyü
 是當遮蓋個東西^[1]。¹⁶ 若有人要爭論，阿拉是無得箇株介規矩；
 Jing-ming-go cong kyiao-we yia z-ka
 神明個衆教會也是介。

[1] *'Ôh wô, tông siu-p'ao.* 或話，當手帕。（原註）

Ngô næn-kæn iao feng-fu ng-lah z-ken feh-z ts'ing-tsæn ng ing-we ng-lah jü-long-kæn feh-z
¹⁷ 我難問要吩咐爾拉事幹，弗是稱讚爾，因爲爾拉聚攏間弗是
 s-teh ng-lah yiu ih-c'ü fæn-cün s-teh ng-lah yiu wä-c'ü Deo-ih-meng ng-lah jü-long læ
 使得爾拉有益處，反轉使得爾拉有壞處。¹⁸ 頭一門，爾拉聚攏來
 kyiao-we-li ngô t'ing-meng ng-lah cong-nyiang yiu feng-k'æ z-ken ngô yia yiu kyi-feng siang-sing Læ
 教會裏，我聽聞爾拉中央有分開事幹^[1]；我也有幾分相信。¹⁹ 來
 ng-lah cong-nyiang feng-k'æ kyih-tông z-ken yia pih-ding yiu-go s-teh keh-sing s-c'ih-liao nying hao læ ng-lah
 爾拉中央分開結黨事幹也必定有個，使得箇星試出了人好來爾拉
 cong-nyiang ming-ming k'en-c'ih
 中央明明看出。

[1] *'Ôh wô, tsang-leng.* 或話，爭論。（原註）

20 Ng-lah dô-kô jü-long-lä feh-z lä ky'üoh Cü-go væn-ts'æn ing-we ky'üoh-go z'-eo
爾拉大家聚攏來，弗是^[1]來喫主個晚餐。21 因為喫個時候
kôh-nying ts'iang-ts'iang zông-zin ky'üoh zi-go tong-si du-kyi-go yia yiu ky'üoh-tse-go yia yiu Ng-lah
各人搶搶上前喫自個東西；肚飢個也有，喫醉個也有。22 爾拉
næn-dao m̃-teh oh-li hao ky'i ky'üoh hao ky'i hah ma Wa-z k'en-ky'ing Jing-ming-go kyiao-we s-teh
難道嚟得屋裏好去喫，好去喝嗎？還是看輕神明個教會，使得
keh-sing m̃-teh-go cü-kwu wông-k'ong ma Ngô hao dza teng ng-lah wô ni Keh-go z-ken ngô hao
箇星嚟得個^[2]主顧惶恐嗎？我好咋等爾拉話呢？箇個事幹我好
ts'ing-tsæn ng-lah ma Z ts'ing-tsæn-feh-lä
稱讚爾拉嗎？是稱讚弗來。

[1] *Yiu-teh faen*, feh neng-keo. 有得翻，弗能夠。（原註）

[2] *'Ôh wô*, gyüong-kw'u-go. 或話，窮苦個。（原註）

23 Ngô dzong Cü-go u-sen tsih-ziu keh-go shih-wô yia yi-kying djün-ziu ng-lah ziu-z wô Cü
我從主個烏碎接受箇個說話，也已經傳授爾拉；就是話主
Yiæ-su be ma-diao keh yia do-leh mun-deo coh-zia-ts p'ah-k'æ z-ka wô Ng-lah
耶穌，被賣掉箇夜，馱勒饅頭，24 祝謝仔，脈開，是介話，「爾拉
do-leh ky'üoh keh z Ngô-go kyi-sing we-leh ng-lah p'ah-k'æ-go ng-lah yüong ka ky'i tso hao
馱勒喫；箇是我個肌身，爲了爾拉脈開個。爾拉用介去做，好
kyi-teh Ngô Yü-yüih ky'üoh-hao ts'-eo yia z-ka do-leh pe-ts wô Keh-go pe-ts z
記得我。」25 逾越喫好之後，也是介馱勒杯子，話，「箇個杯子是
ts'oh-leh ky'üoh ts'oh-leh ky'üoh-hao ts'-eo yia z-ka do-leh pe-ts wô Keh-go pe-ts z
簇嶄新個約，靠着我個血設立個。爾拉隨便幾時喫其，用介去做
hao kyi-teh Ngô Ing-we ng-lah ze-bin kyi-z ky'üoh keh-go mun-deo hah keh-go pe-ts z
好記得我。」26 因為爾拉隨便幾時喫箇個饅頭，喝箇個杯子，是
piao-ming Cü-go si ih-dzih teng-tao Gyi tsæ læ-go z'-eo
表明主個死，一直等到其再來個時候。

27 Keh-lah væn-pah feh 'eh-li ky'üoh Cü keh-go mun-deo hah Cü keh-go pe-ts go ziu-z
箇拉凡百弗合理喫主箇個饅頭，喝主箇個杯子個，就是
væn-djôh Cü-go kyi-sing teng Cü-go hyüih Ih-go nying kæ zi dzô-ts'ah zi z-ka hao ky'i ky'üoh keh-go
犯着主個肌身等主個血。28 一個人該自查察自；是介好去喫箇個
mun-deo hah keh-go pe-ts Feh 'eh-li ky'i ky'üoh ky'i hah-go cü-kwu z zi ky'üoh zi hah zi-go
饅頭，喝箇個杯子。29 弗合理去喫去喝個主顧，是自喫自喝自個
ze ing-we bin feh ming-bah Cü-go kyi-sing We-leh ka ng-lah-go cong-nyiang yiu hyü-to
罪^[1]，因為辨弗明白主個肌身。30 爲了介，爾拉個中央有許多
no-ziah-go sang-bing-go wa-yiu kw'eng-joh-go yia feh siao Ah-lah ziah zi p'un-tôn zi feh we be
懦弱個，生病個，還有咽熟個也弗少。31 阿拉若自判斷自，弗會被

Cū p'un-tōn nān-kān be p'un-tōn keh z ziu Cū-go tsah-vah sən-leh ah-lah teng shū-kān-zōng nying
主判斷。³² 難間被判斷，箇是受主個責罰，省勒阿拉等世間上人
dô-kô ding-ze
大家定罪。

[1] 'Ôh wô, zi t'ao p'un-tōn. 或話，自討判斷。（原註）

Sô-yi ngô hyiōng-di ng-lah jü-long-lä ky'üoh go z'-eo yüōng dô-kô teng-'eo-kyi 34
33 所以，我兄弟，爾拉聚攏來喫個時候，用大家等候記。³⁴
Ziah yiu du-kyi-go nying kâ læ oh-li ky'üoh s-teh ng-lah jü-long-lä feh we peh Cū ding-ze
若有肚飢個人，該來屋裏喫；使得爾拉聚攏來弗會撥主定罪^[1]。
Yü-to z-ken teng ngô læ z'-eo we feng-fu ng-lah
餘多事幹，等我來時候會吩咐爾拉。

[1] 'Ôh wô, p'un-tōn. 或話，判斷。（原註）

1K. XII.

HYÜONG-DI kōng-tao Sing-Ling-go eng-s ngô feh iao ng-lah feh ming-bah Ng-lah hyiao-teh zi
兄 弟，講到聖靈個恩賜，我弗要爾拉弗明白。² 爾拉曉得自
peng-lä z-go bih-koh-nying ze-bin dza-go ying-yiu ng-lah ziu be ta-diao voh-z keh-sing ve k'æ-k'eo go
本來是個別國人；隨便咋個引誘爾拉，就被帶掉服侍箇星殮開口個
ngeo-ziang Keh-lah ngô peh ng-lah hyiao-teh M-yiu ih-go nying dzæ-ü Jing-ming-go Ling kōng-go we wô
偶像。³ 箇拉我撥爾拉曉得，嚙有一個人在於神明個靈講個，會話
Yiæ-su z be tsiu-mô-go yia m-yiu ih-go nying ziah feh-z dzæ-ü Sing-Ling kōng-go neng-keo wô
耶穌是被咒罵個^[1]；也嚙有一個人，若弗是在於聖靈講個，能夠話
Yiæ-su z Cū
耶穌是主。

[1] 'Ôh wô, kâ mih-vông. 或話，該滅亡。（原註）

Yiu kôh-jiang-go eng-s tsih-yiu ih-go Sing-Ling Yiu kôh-jiang-go tsih-veng tsih-yiu ih-go
4 有各樣個恩賜，只有一個聖靈。⁵ 有各樣個職份^[1]，只有一個
Cū Yiu kôh-jiang-go neng-ken tsih-yiu ih-go Jing-ming we tso pah-jiang neng-ken læ vān-pah nying-go
主。⁶ 有各樣個能幹，只有一個神明，會做百樣能幹來凡百人個
li-hyang
裏向。

[1] 'Ôh wô, bæn-z-go tsih-veng. 或話，辦事個職份。（原註）

7 Dæn-z s-peh kôh-nying yiu Sing-Ling læ gyi-go sing-zông hyin-c'ih-læ z we-leh cong-nying-go
但是賜撥各人有聖靈來其個身上顯出來，是爲了衆人個
ih-c'ü Yiu-teh-go Sing-Ling s-peh gyi we kông ts'ong-ming-go shih-wô yiu-teh-go s-peh gyi we
益處。8 有得個，聖靈賜撥其會講聰明個說話；有得個，賜撥其會
kông yiu cü-sih go shih-wô yia z tsiao keh-we Sing-Ling yiu-teh-go s-peh gyi siang-sing-go sing
講有知識個說話，也是照箇位聖靈；9 有得個，賜撥其相信個心，
yia z dzæ-ü keh-we Sing-Ling yiu-teh-go s-peh gyi i-bing-go eng-s yia z dzæ-ü keh-we
也是在於箇位聖靈；有得個，賜撥其醫病個恩賜，也是在於箇位
Sing-Ling yiu-teh-go s-peh gyi tso gyi-z go neng-ken yiu-teh-go s-peh gyi we kông sin-cü
聖靈；10 有得個，賜撥其做奇事個能幹；有得個，賜撥其會講先知
shih-wô yiu-teh-go s-peh gyi we bin-pih keh-sing ling yiu-teh-go s-peh gyi we kông bih-c'ü
說話；有得個，賜撥其會辨別箇星靈；有得個，賜撥其會講別處
t'u-wô yiu-teh-go s-peh gyi we fæn bih-c'ü t'u-wô Dæn-z keh-sing pah-ying neng-ken tu z keh
土話；有得個，賜撥其會翻別處土話。11 但是箇星百樣能幹都是箇
doh-ih-we Sing-Ling sô tso-go ze Zi-go cü-i feng peh kôh-nying go
獨一位聖靈所做個，隨自個主意分撥各人個。

12 Tsing-ziang kyi-sing z ih-go yiu hyü-to ts-t'i ping-ts'ia keh ih-go sing-zông-go pah-t'i
正像肌身是一個，有許多肢體，並且箇一個身上個百體，
se-tsih to tu tso-leh ih-go kyi-sing Kyi-toh yia z-ka-go Ing-we ah-lah cong-nying feh-leng
雖即多，都做了一個肌身；基督也是介個。13 因爲阿拉衆人，弗論
Yiu-t'a nying Hyi-lah nying feh-leng z nu-boh feh-z nu-boh tu dzong ih-go Sing-Ling ziu si-li
猶太人 希臘人 [1]，弗論是奴僕弗是奴僕，都從一個聖靈受洗禮
tso-leh ih-go kyi-sing ping-ts'ia tu hah ih-go Sing-Ling
做了一個肌身；並且都喝一個聖靈。

[1] 'Ôh wô, bih-koh-nying. 或話，別國人。（原註）

14 Wa-yiu kyi-sing feh tæ-n-tsih ih-go ts-t'i z yiu hyü-to Ziah-z kyiah wô Ngô
還有肌身弗單只一個肢體，是有許多。15 若是腳話，「我
feh-z siu keh-lah feh joh-ü kyi-sing næn-dao we-leh ka ziu feh joh-ü kyi-sing ma Ziah-z
弗是手，箇拉弗屬於肌身；」難道爲了介就弗屬於肌身嗎？16 若是
ng-to wô Ngô feh-z ngæn-tsing keh-lah feh joh-ü kyi-sing næn-dao we-leh ka ziu feh joh-ü
耳朵話，「我弗是眼睛，箇拉弗屬於肌身；」難道爲了介就弗屬於
kyi-sing ma Ziah weng-sing tu z ngæn-tsing 'ah-li hao t'ing ziah tu z ng-to 'ah-li hao hyüong
肌身嗎？17 若渾身都是眼睛，何裏好聽？若都是耳朵，何裏好嗅
ni Dæn-z Jing-ming yi-kying tsiao Zi-go cü-i pô pah-t'i yang-tang-ying en-teng læ kyi-sing-zông
呢？18 但是神明已經照自個主意把百體樣打樣安頓來肌身上。19
Ziah long-tsong tso-leh tso-ying-go ts-t'i kyi-sing læ 'ah-li Næn-kæn ts-t'i yiu hyü-to kyi-sing
若攏總做了做樣個肢體，肌身來何裏？20 難間肢體有許多，肌身

tsih-yiu ih-go Ngæn-tsing feh neng-keo teng siu wô Ngô hao-vong yüong-djôh ng deo yia feh
 只有一個。²¹ 眼睛弗能夠等手話，「我好留用着爾：」頭也弗
 neng-keo teng kyiah wô Ngô hao-vong yüong-djôh ng-lah Keh-sing k'en-lä z sing-zông nyün-ziah-go
 能夠等腳話，「我好留用着爾拉。」²² 箇星看來是身上軟弱個
 ts-t'i keng-kô hyih-feh-lä dziu ah-lah k'en-lä z sing-zông m-t'i-min-go ts-t'i ah-lah kah-nga
 肢體，更加歇弗來：²³ 就阿拉看來是身上嘸體面個肢體，阿拉格外
 yüong t'i-min tsông-sih gyi ah-lah pe-zin-go u-sen yiu kah-nga-go kwe-djong ah-lah kwe-djong-go
 用體面裝飾其^[1]；阿拉卑賤個烏碎有格外個貴重：²⁴ 阿拉貴重個
 u-sen hao-vong tsông-sih gyi Jing-ming z diao-diao-yüing-yüing p'e-tah sing-t'i yiu feh-tao-ts-c'ü
 烏碎，好留裝飾其。神明是調調勻勻配搭身體；有弗到之處，
 kah-nga s-peh gyi t'i-min s-teh sing-zông m-kao hao feng-k'æ pah-t'i we dô-kô kwu-djôh
 格外賜撥其體面：²⁵ 使得身上嘸告好分開^[2]，百體會大家顧着。²⁶
 Ziah-z ih-go ts-t'i ky'üoh-kw'u pah-t'i dô-kô ky'üoh-kw'u ih-go ts-t'i yiu t'i-min pah-t'i dô-kô
 若是一個肢體喫苦，百體大家喫苦。一個肢體有體面，百體大家
 kw'a-weh
 快活。

[1] 'Ôh wô, kô t'i-min peh-gyi. 或話，加體面撥其。（原註）

[2] 'Ôh wô, tsang-zao. 或話，爭造。（原註）

27 Næn-kæn ng-lah z Kyi-toh-go kyi-sing kôh-nying tso Gyi-go ts-t'i Jing-ming læ
 難間爾拉是基督個肌身；各人做其個肢體。²⁸ 神明來
 kyiao-we-li shih-lih yiu-sing nying di-ih z s-du di-nyi sin-cü-nying di-sæn kyiao-s wa-yiu nying
 教會裏設立有星人；第一是使徒，第二先知人，第三教師；還有人
 s-peh gyi tso gyi-z go yiu i-bing-go eng-s go we vu-dzu go we bæn z-ken go we kông
 賜撥其做奇事個，有醫病個恩賜個，會扶助個，會辦事幹個，會講
 bih-c'ü t'u-wô go keh-sing Næn-dao tu z s-du ma tu z sin-cü-nying ma tu z
 別處^[1]土話個，箇星。²⁹ 難道都是使徒嗎？都是先知人嗎？都是
 kyiao-s ma tu we tso gyi-z ma tu yiu i-bing-go eng-s ma tu we kông bih-c'ü t'u-wô
 教師嗎？都會做奇事嗎？³⁰ 都有醫病個恩賜嗎？都會講別處土話
 ma tu we fæn-yih shih-wô ma
 嗎？都會翻譯說話嗎？

[1] 'Ôh wô, kyi-ying. 或話，幾樣。（原註）

31 Ng-lah yüong hyüih-sing siang ting hao-go eng-s ngô wa-yiu ih-da kah-nga hao-go lu tin hyiang
 爾拉用血心想頂好個恩賜；我還有一塊格外好個路點向
 ng-lah dao
 爾拉道。

1K. XIII.

NGÔ ziu-z we kông cong-nying teng t'in-s-go yang-yang shih-wô ziah m-neh jing-æ tsih hao sôn z
我就是會講衆人等天使個樣樣說話，若無得仁愛，只好算是
læ-tih hyang-go dong-ky'i 'ôh-tsia gæ-go do-beh Ziu-z neng-keo kông sin-cü shih-wô we hyiao-teh
來的響個銅器，或者蹇個大鉢。² 就是能夠講先知說話，會曉得
ih-ts'ih ao-miao-go z-ken teng ih-ts'ih-go cü-sih ziu-z yiu jih-feng siang-sing-go sing zing-ts-ü neng-keo
一切奧妙個事幹等一切個知識；就是有十分相信個心，甚至於能夠
pô sæn yi-ko-ky'i ziah m-neh jing-æ ngô z m-cong-yüong Ngô ziu-z we pô long-tsong kô-kyi
把山移過去；若無得仁愛，我是無中用。³ 我就是會把攏總家計
tsiu-tsi gyüong-nying ziu-z we sô-c'ih kyî-sing peh ho me-sah ziah m-neh jing-æ yia z vu-ih
周濟窮人，就是會捨出肌身撥火焅煞；若無得仁愛，也是無益。

Jing-æ we næ-sing dæ nying-kô hao-sing tao nying-kô jing-æ feh we tu-gyi jing-æ feh we
⁴ 仁愛會耐心待人家，好心到人家；仁愛弗會妒忌；仁愛弗會
pa-p'ing feh we zi-tseng-zi-do feh we tso m-li z-ken feh we t'en-du zi-go hao-c'ü feh
擺拼，弗會自尊自大，⁵ 弗會做嘸理事幹，弗會貪圖自個好處，弗
we ih-z-li dong-nu feh we pô nying-kô-go ôh z-ken dzeng læ sing-li feh we hwun-hyi fi-li
會一時裏動怒，弗會把人家個惡事幹存來心裏；⁶ 弗會歡喜非禮，
tsong hwun-hyi tsing dao-li we yang-yang t'e-nyiang yang-yang siang-sing yang-yang siang-vông
總歡喜真道理^[1]；⁷ 會樣樣推讓，樣樣相信，樣樣想望，
yang-yang jing-næ
樣樣忍耐。

[1] *Peng-veng z-ngæn, teng tsing dao-li dô-kô hwun-hyi.* 本文字眼，等真道理

大家歡喜。（原註）

Jing-æ üong feh we lôh-k'ong Ziah-z sin-cü shih-wô we fi-diao ziah-z bih-c'ü t'u-wô
⁸ 仁愛永弗會落空。若是先知說話，會廢掉；若是別處土話，
we hyih-tsôh ziah-z cü-sih yia we fi-diao Ing-we ah-lah yin-dzæ tsih-yiu kyî-feng cü-sih
會歇作；若是知識，也會廢掉。⁹ 因為阿拉現在只有幾分知識，
tsih-yiu kyî-feng kông sin-cü shih-wô keh djün-be-go ih tao keh kyî-feng-go ziu we fi-diao Ngô
只有幾分講先知說話。¹⁰ 箇全備個一到，箇幾分個就會廢掉。¹¹ 我
tso siao-nying z'eo ngô-go shih-wô z siao-nying-go shih-wô ngô-go sing-siang z siao-nying-go sing-siang
做小人時候，我個說話是小人個說話，我個心想是小人個心想，
ngô-go ts'eng-shih z siao-nying-go ts'eng-shih teng-tao dzing-nying-tsiang-da ziu tiu-diao siao-nying-go z-ken
我個忖說是小人個忖說；等到成人長大，就丟掉小人個事幹。¹²
Ah-lah yin-dzæ z dzong kying-ts li-hyang ing-ing-dong k'en-kyin tao-leh keh-go z'eo we te-min
阿拉現在是從鏡子裏向隱隱動看見^[1]；到了箇個時候會對面

k'en-kyin-gyi yin-dzæ ngô tsih-yiu kyi-feng ming-bah tao-leh keh-go z-'eo we djün-djün ming-bah ziang Cü
看見其：現在我只有幾分明白；到了箇個時候會全全明白，像主
ming-bah ngô ka
明白我介。

[1] 'Ôh wô, k'en feh ts'ing-t'ong. 或話，看弗清通。（原註）

13 Næn-kæn yiu siang-sing siang-vông jing-æ keh sæn-yiang z-djông læ-tong gyi-cong z
難間有相信，想望，仁愛，箇三樣，時常來東。其中是
jing-æ ting do
仁愛頂大。

1K. XIV.

NG-LAH yüông zông-kying tse-djôh jing-æ yia yüông hyüih-sing siang Sing-Ling-go eng-s ting iao-kying iao
爾拉用上緊追着仁愛；也用血心想聖靈個恩賜，頂要緊要
ng-lah kông sin-cü shih-wô Kông bih-c'ü t'u-wô go feh-z kông peh nying t'ing z kông peh Jing-ming
爾拉講先知說話。2 講別處土話個弗是講撥人聽，是講撥神明
t'ing ing-we gyi ling-sing se-tsih kông ao-miao z-ken z m-nying t'ing-leh-c'ih dæn-z kông sin-cü
聽；因爲其靈性雖即講奧妙事幹，是無人聽勒出。3 但是講先知
shih-wô go z pô dzing-dziu teh-ky'i ky'ün-hwô teng en-ŵe-go shih-wô kông peh nying t'ing Kông
說話個是把成就德氣，勸化，等安慰個說話，講撥人聽。4 講
bih-c'ü t'u-wô go z dzing-dziu zi-go teh-ky'i kông sin-cü shih-wô go z dzing-dziu kyiao-we-go teh-ky'i
別處土話個是成就自個德氣；講先知說話個是成就教會個德氣。5
Ngô dæn-nyün ng-lah cong-nying tu we kông bih-c'ü t'u-wô dæn-z yü-kô iao ng-lah kông sin-cü shih-wô
我但願爾拉衆人都會講別處土話，但是愈加要爾拉講先知說話。
ing-we kông bih-c'ü t'u-wô cü-kwu ziah feh-z fæn-yih s-teh kyiao-we dzing-dziu teh-ky'i wa-z tso
因爲講別處土話主顧，若弗是翻譯，使得教會成就德氣，還是做
sin-cü-nying keng-kô do
先知人更加大。

Hyüông-di kyüô-jü ngô tao ng-lah u-sen læ z kông bih-c'ü t'u-wô feh pô soh-go meh-z
6 兄弟，假如我到爾拉烏碎來是講別處土話，弗把啥個默示，
'ôh-tsia cü-sih 'ôh-tsia sin-cü shih-wô 'ôh-tsia kao-hyüing shih-wô kông peh ng-lah t'ing ü ng-lah
或者知識，或者先知說話，或者教訓說話，講撥爾拉聽，於爾拉
yiu soh-go ih-c'ü Ziu-z keh-sing m-ling-ky'i we fah-c'ih sing-ing go tong-si 'ôh-tsia dih-ts
有啥個益處？7 就是箇星無靈氣會發出聲音個東西，或者笛子，
'ôh-tsia bi-bô ziah-z gyi fah-c'ih-go sing-ing m-kao soh-go feng-pih dza-we hyiao-teh c'ü-c'ih soh-go
或者琵琶，若是其發出個聲音無告啥個分別，咋會曉得吹出啥個

ky'i'ang dæn-c'ih soh-go diao læ ni Wa-yiu 'ao-deo ziah fah-c'ih feh ts'ing-t'ong-go sing-ing jü we be-bæn
腔，彈出啥個調來呢？⁸ 還有號頭若發出弗清通個聲音，誰會備辦
ky'i tang-tsiang Z-ka ng-lah zih-deo ziah feh kông-c'ih ming-bah-go shih-wô dza-we hyiao-teh sô kông-go
去打仗？⁹ 是介，爾拉舌頭若弗講出明白個說話，咋會曉得所講個
ni ka kông z k'ong-deo-go K'o-pi shü-kæn-zông yiu hyü-to 'ao-su-go k'eo-ing yia m-yiu
呢？介講是空頭個。¹⁰ 可比，世間上有許多號數個口音，也嘸有
ih-yiang m-neh i-s læ-tih Ngô ziah feh tong keh k'eo-ing-go i-s dziu kông-go cü-kwu k'en-læ ngô
一樣嘸得意思來的。¹¹ 我若弗懂箇口音個意思，就講個主顧看來我
z nga-koh-nying dziu ngô k'en-læ kông-go cü-kwu yia z nga-koh-nying Z-ka ng-lah kyi-jün z
是外國人，就我看來講個主顧也是外國人。¹² 是介，爾拉既然是
hyüih-sing siang Sing-Ling-go eng-s yüong ky'i gyiu eng-s kô-be to hao dzing-dziu kyiao-we-go teh-ky'i
血心想聖靈個恩賜^[1]，用去求恩賜加倍多，好成就教會個德氣。

[1] 'Ôh wô, ling-leh-kying-go eng-s: Peng-veng, keh-sing ling. 或話，靈勒緊個

恩賜：本文，箇星靈。（原註）

Sô-yi kông bih-c'ü t'u-wô cü-kwu tông-kæ gyiu Jing-ming s-teh gyi neng-keo fæn-yih Ngô ziah
¹³ 所以講別處土話主顧當該求神明使得其能夠翻譯。¹⁴ 我若
yüong bih-c'ü t'u-wô tao-kao ngô-go ling-sing nyün-z læ-tih tao-kao tsih-z ngô-go i-s z
用別處土話禱告，我個靈性原是來的禱告，只是我個意思是
m-dao-dzing Ka-ni dza-go yia Ngô we yüong ling-sing tao-kao yia we yüong nying-kô ming-bah-go
嘸陶成。¹⁵ 介呢，咋個呀？我會用靈性禱告，也會用人家明白個
shih-wô tao-kao ngô we yüong ling-sing ko-ts'ông yia we yüong nying-kô ming-bah-go shih-wô ko-ts'ông
說話禱告。我會用靈性歌唱，也會用人家明白個說話歌唱。¹⁶
Feh-jün ng ziah-z ling-sing coh-tsaen Jing-ming keh feh ming-bah-go nying kyi-jün feh tong ng-go shih-wô ng
弗然爾若是靈性祝讚神明，箇弗明白個人既然弗懂爾個說話，爾
coh-zia-hao gyi dza neng-keo wô Üô-meng ni Ng-go coh-zia nyün-z hao-go tsih-z m-kao hao
祝謝好其咋能夠話「亞們」呢？¹⁷ 爾個祝謝原是好個，只是嘸告好
dzing-dziu gyi-go teh-ky'i Ngô zia-zia ngô-go Jing-ming neng-keo kông bih-c'ü t'u-wô pi ng-lah cong-nying
成就其個德氣。¹⁸ 我謝謝我個神明，能夠講別處土話比爾拉衆人
wa to dæn-z læ kyiao-we-li yüong bih-c'ü t'u-wô kông ts'in-væn-kyü ngô neng-s kông s-ng-kyü
還多。¹⁹ 但是來教會裏用別處土話講千萬句，我能使講四五句
ming-bah-go shih-wô hao kao nying-kô
明白個說話，好教人家。

Hyüong-di kông-tao ts'ong-ming-cü-we m-nao ziang siao-nying ka kông-tao ôh z-ken iao ziang
²⁰ 兄弟，講到聰明智慧嘸得好像小人介。講到惡事幹要像
na-hwun kông-tao ts'ong-ming-cü-we iao ziang dzing-nying-tsiang-da ka Læ lih-fah shü-li yiu ka
奶花，講到聰明智慧要像成人長大^[1]介。²¹ 來律法書裏有介
sia-tih Cü z-ka wô Ngô tsiang-læ we yüong bih-c'ü t'u-wô bih-c'ü k'eo-ing teng keh-go pah-sing
寫的，「主是介話，我將來會用別處土話，別處口音，等箇個百姓

kōng se-tsih z-ka gyi-lah yia feh k'eng t'ing Ngō Sô-yi keh-sing bih-c'ü
講；雖即是介，其拉也弗肯聽我。」 [Y. 28. 11, 12.] ²² 所以箇星別處
t'u-wô z shih-lih tso bing-kyü feh-z we-leh siang-sing cü-kwu z we-leh feh siang-sing cü-kwu ziah-z
土話是設立做憑據，弗是爲了相信主顧，是爲了弗相信主顧；若是
kōng sin-cü shih-wô feh-z we-leh feh siang-sing cü-kwu z we-leh siang-sing cü-kwu
講先知說話，弗是爲了弗相信主顧，是爲了相信主顧。

[1] *Yiu-teh faen*, djün-be: k'en 1K. 2. 6. 有得翻，全備。看 1K. 2. 6。（原註）

T'ông-jün djün kyiao-we dô-kô jü-long tu læ-tih kōng bih-c'ü t'u-wô ziah yiu feh ming-bah 'ôh-tsia
²³ 倘然傳教會大家聚攏，都來的講別處土話，若有弗明白或者
feh siang-sing-go nying tseo-tsing-læ næn-dao feh we wô ng-lah z fah-gwông ma Dæn-z tu kōng sin-cü
弗相信個人走進來，難道弗會話爾拉是發狂嗎？ ²⁴ 但是都講先知
shih-wô ziah yiu feh siang-sing 'ôh-tsia feh ming-bah-go nying tseo-tsing-læ gyi we be long-tsong nying tsah-vah
說話，若有弗相信或者弗明白個人走進來，其會被攏總人責罰，
be long-tsong nying bin-c'ih gyi sing-li ing-dzông-tih-go i-s ziu we hyin ming-bah z-ka we
被攏總人辨出； ²⁵ 其心裏隱藏的個意思就會顯明白。是介，會
boh-tao di-jiang pa-pa Jing-ming wô Jing-ming jih-dzæ z læ ng-lah-go cong-nyiang
伏倒地垵拜拜神明，話神明實在是來爾拉個中央。

KA-NI hyüông-di dza-go yia Ng-lah jü-long z'eo kôh-nying 'ôh-tsia yiu ih-siu s
²⁶ 介呢，兄弟，咋個呀？爾拉聚攏時候，各人或者有一首詩，
yiu ih-fæn kao-hyüing yiu ih-jiang bih-c'ü t'u-wô yiu ih-fæn meh-z shih-wô yiu ih-jiang fæn-yih
有一番教訓，有一樣別處土話，有一番默示說話，有一樣翻譯。
tông-kæ yang-jiang we-leh dzing-dziu teh-ky'i ka tso
當該樣樣爲了成就德氣介做。

'Ôh-tsia yiu nying kōng bih-c'ü t'u-wô tsih-siao liang-go to-tseh sæn-go yia kæ ih-go ih-go
²⁷ 或者有人講別處土話，只消兩個，多則三個；也該一個一個
kōng ping-ts'ia iao ih-go nying fæn-yih Ziah-z m-neh fæn-yih cü-kwu læ-tong læ kyiao-we-li
講；並且要一個人翻譯。 ²⁸ 若是嚟得翻譯主顧來東，來教會裏
m-nao k'æ k'eo tsih hao kōng peh zi teng Jing-ming t'ing z-de
嚟得好開口；只好講撥自等神明聽是了。

Keh-sing sin-cü-nying liang-sæn-go hao kōng yü-to hao bin-pih gyi-go shih-wô Ziah-z ih-go
²⁹ 箇星先知人兩三個好講，餘多好辨別其個說話。 ³⁰ 若是一個
bông-pin zo-tong-go cü-kwu teh-djôh meh-z keh sin kōng-go tông-kæ hyih-k'eo Ing-we ng-lah neng-keo
旁邊坐東個主顧得着默示，箇先講個當該歇口。 ³¹ 因爲爾拉能夠
ih-go ih-go long-tsong kōng sin-cü shih-wô s-teh cong-nying tu hao 'ôh dao-li tu teh-djôh en-wê
一個一個攏總講先知說話，使得衆人都好學道理，都得着安慰。

Ping-ts'ia sin-cü-nying-go ling tsong z voh sin-cü-nying go Ing-we Jing-ming feh-z s-teh nying
³² 並且先知人個靈總是服先知人個。 ³³ 因爲神明弗是使得人
lön-ts'ih-pah-tsao z s-teh gyi 'o-moh ziang læ sing-du-go cong kyiao-we ka
亂七八糟^[1]，是使得其和睦，像來聖徒個衆教會介。

[1] 'Ôh wô, ts'ao-lön. 或話，吵亂。（原註）

34 Ng-lah-go nyü-nying læ kyiao-we-li m-nao k'æ k'eo ing-we z feh hyü gi-lah kông tsong iao
爾拉個女人來教會裏嘸得好開口；因為是弗許其拉講，總要
gi-lah voh nen læ lih-fah shü-li yia z-ka wô Ziah yiu soh-go iao hyiao-teh læ oh-li hao meng
其拉服男；來律法書裏也是介話。35 若有啥個要曉得，來屋裏好問
gi-zi-go nen-nyüing ing-we nyü-nyüing læ kyiao-we-li kông z wông-k'ong-siang
其自個男孃。因為女孃來教會裏講是惶恐相。

36 Jing-ming-go dao-li næn-dao z c'ih-ü ng-lah ma næn-dao z tæñ ling-djôh ng-lah ma Ziah
神明個道理難道是出於爾拉嗎？難道是單臨着爾拉嗎？37 若
yiu nying zi sôn z sin-cü-nying 'ôh-tsia z ling-leh-kying-go nying tâng-kæ sih-teh ngô sô sia peh ng-lah go
有人自算是先知人，或者是靈勒緊個人，當該識得我所寫撥爾拉個
shih-wô tu z Cü-go feng-fu Ziah yiu feh sih-teh-go ze gi feh sih-teh z-de
說話都是主個吩咐。38 若有弗識得個，隨其弗識得是了。

39 Sô-yi hyüong-di yüong hyüih-sing siang kông sin-cü shih-wô kông bih-c'ü t'u-wô yia vong ky'i
所以，兄弟，用血心想講先知說話；講別處土話，也留去
kying-djü gi Yiang-yiang z-ken yüong t'i-min-siang a-ts'jü ka ky'i tso
禁住其。40 樣樣事幹用體面相挨次序介去做。

1K. XV.

HYÜONG-DI ngô sô djün peh ng-lah go foh-ing ng-lah sô tsih-ziu dzæ-ü gi
兄弟，我所傳撥爾拉個福音，（爾拉所接受，在於其
lih-leh-djü yi dzong gi teh-djôh kyi go ngô yüong dza-go shih-wô djün peh ng-lah næn-kæn tsæ
立勒住，又從其得着救個；）² 我用咋個說話傳撥爾拉，難間再
di-sing ng-lah ziah-z ko-jün pao-siu keh-go foh-ing feh-jün ng-lah z k'ong-deo siang-sing
提醒爾拉。若是果然保守^[1]箇個福音；弗然爾拉是空頭相信。

[1] Yiu-teh faen, kyi-teh. 有得翻，記得。（原註）

3 Ngô z di-ih djün-ziu ng-lah yia z ngô-zi sô tsih-ziu-go ziu-z wô Kyi-toh we-leh
我是第一傳授爾拉，也是我自所接受個，就是話基督爲了
ah-lah-go ze si-de tsiao Sing-shü sô wô tsông-hao-ts di-sæn nyih tsæ weh-cün-læ tsiao Sing-shü sô
阿拉個罪死了，照聖書所話；⁴ 葬好仔第三日再活轉來，照聖書所
wô wa-yiu yin-c'ih peh Kyi-fah 'eo-deo peh jih-nyi s-du k'en tsæ 'eo-deo yin-c'ih peh ng-pah-to
話；⁵ 還有現出撥磯法，後頭撥十二使徒看。⁶ 再後頭現出撥五百多

hyüong-di tso z-'eo k'en-kyin gyi-cong yiu-sing yi-kying kw'eng-joh-de yiu ih-do-pun z wa læ-tong 7
兄弟做時候看見；其中有星已經睏熟了，有一大半是還來東。

Wa-yiu yin-c'ih peh Yüô-kôh tsæ yin-c'ih peh cong s-du k'en Ting kyih-sah yin-c'ih peh ngô ziang
還有現出撥雅各；再現出撥衆使徒看。8 頂結煞現出撥我——像

yüih-veng feh tsoh sang-c'ih-go na-hwun k'en Ngô z s-du li-hyang ting siao-go we-leh pih-næn
月份弗足生出個奶花——看。9 我是使徒裏向頂小個；爲了逼難

Jing-ming-go kyiao-we feh kæ ts'ing-hwu z s-du Dæn-z ky'ü-leh Jing-ming-go eng-we ngô næn-kæn z ka-go
神明個教會弗該稱呼是使徒。10 但是虧了神明個恩惠我難間是介個

de Gyi-go eng-we yia feh-z k'ong-deo s-peh ngô z ngô pi gyi-lah long-tsong keng-kô lao-loh yia
了。其個恩惠也弗是空頭賜撥我；是我比其拉攏總更加勞碌。也

feh-z ngô-zi z Jing-ming-go eng-we teng ngô dô-kô læ-tong Keh-lah feh-leng ngô feh-leng
弗是我自，是神明個恩惠等我大家來東。11 箇拉弗論我，弗論

gyi-lah ah-lah z-ka djün kyiao ng-lah z-ka siang-sing-de
其拉，阿拉是介傳教，爾拉是介相信了。

12 Ziah yiu djün Kyi-toh z dzong si-nying li-hyang weh-cün-læ ng-lah cong-nyiang dza-we yiu-sing wô
若有傳基督是從死人裏向活轉來，爾拉中央咋會有星話

si-nying weh-cün-læ-go z-ken z m̃-teh-go Si-nying weh-cün-læ-go z-ken ziah m̃-teh-go ka
死人活轉來個事幹是嘸得個？13 死人活轉來個事幹若嘸得個，介

Kyi-toh yia m-neh weh-cün-læ Kyi-toh ziah m-neh weh-cün-læ ka-ni ah-lah sô djün z hyü-go
基督也嘸得活轉來。14 基督若嘸得活轉來，介呢阿拉所傳是虛個，

ng-lah-go siang-sing yia z hyü-go Ping-ts'ia ah-lah te-tsing Jing-ming yi-kying peh Kyi-toh weh-cün-læ z
爾拉個相信也是虛個。15 並且阿拉對證神明已經撥基督活轉來，是

kô te-tsing Jing-ming-go z-ken ing-we si-nying ziah ko-jün feh we weh-cün-læ ka-ni Jing-ming yia feh-zing
假對證神明個事幹；因爲死人若果然弗會活轉來，介呢神明也弗會

peh Kyi-toh weh-cün-læ Si-nying ziah feh we weh-cün-læ Kyi-toh yia m̃-teh weh-cün-læ Kyi-toh
撥基督活轉來。16 死人若弗會活轉來，基督也嘸得活轉來。17 基督

ziah m̃-teh weh-cün-læ ng-lah-go siang-sing z k'ong-deo ng-lah dzing-gyiu z zo-ze-liao-go
若嘸得活轉來，爾拉個相信是空頭，爾拉仍舊是坐罪了個。18

Ziah-z ka keh-sing dzæ-ü Kyi-toh kw'eng-joh-go cü-kwu yia mih-vông-de Ziah-z ah-lah siang-vông Kyi-toh
若是介，箇星在於基督睏熟個主顧也滅亡了。19 若是阿拉想望基督

go cü-kwu tæh-tsih yiu kying-si-go siang-vông z cong-nying li-hyang ting k'o-lin-go
個主顧單只有今世個想望，是衆人裏向頂可憐個。

20 Dæn-z næn-kæn Kyi-toh z yi-kying dzong si-nying li-hyang weh-cün-læ tso-leh keh-sing kw'eng-joh
但是難間基督是已經從死人裏向活轉來，做了箇星睏熟

cü-kwu-go zông-sing ko-ts de Ing-we kyî-jün dzong nyng yiu si yia dzong nyng yiu si-nying
主顧個嘗新果子了。21 因爲既然從人有死，也從人有死人

weh-cün-læ-go z-ken Tsing-ziang dzæ-ü Üô-tông cong-nying tu si z-ka dzæ-ü Kyi-toh cong-nying tu
活轉來個事幹。22 正像在於亞當衆人都死，是介在於基督衆人都

we weh-cün-læ Tsih-z kôh-nying iao tsiao gyi-zi-go ts'jü Kyi-toh tso zông-sing ko-ts 'eo-deo Gyi
會活轉來。只是各人要照其自個次序；基督做嘗新果子；後頭，其

tsæ læ-go z'-eo z Kyi-toh Zi-go nying Keh-tsao z mah-go z'-eo ziu-z Kyi-toh yi-kying
 再來個時候，是基督自個人。²⁴ 箇遭是末個時候，就是基督已經
 ba-diao ih-ts'ih tsiah-we ih-ts'ih gyün-ping teng shü-dao pô kôh-kô kao-dæ T'in-Vu Jing-ming z'-eo
 敗掉一切爵位，一切權柄等世道，把國家交代天父神明時候。²⁵
 Ing-we Gyi pih iao tso wông dzih-teng-tao pô long-tsong dziu-dih fông læ Gyi-zi-go kyiah-'ô Ting kyih-sah
 因爲其必要做王，直等到把攏總仇敵放來其自個腳下。²⁶ 頂結煞
 ba-diao-go dziu-dih ziu-z si Ing-we Jing-ming z s-teh væn-veh tu kwe-voh Gyi-go
 敗掉個仇敵，就是死。²⁷ 因爲神明「是使得萬物都歸服其個
 kyiah-'ô Dæn-z wô væn-veh kwe-voh Gyi keh-we s-teh væn-veh kwe-voh Gyi go
 腳下。」[S. 8. 6.] 但是話「萬物歸服其」，箇位使得萬物歸服其個
 Cü-kwu z ming-ming feh dzæ gyi nen Væn-veh yi-kying kwe-voh Gyi keh-tsao Ng-ts Zi yia we kwe-voh
 主顧是明明弗在其內。²⁸ 萬物已經歸服其，箇遭兒子自也會歸服
 keh-we s-teh væn-veh kwe-voh Gyi Cü-kwu z-ka Jing-ming ziu we sôn z væn-pah læ væn-pah-go
 箇位使得萬物歸服其主顧；是介，神明就會算是凡百來凡百個
 li-hyang
 裏向。

Ziah si-nying weh-cün-læ-go z-ken 'o-jün m̃-teh-go keh-sing we-leh si-nying ziu si-li cü-kwu
²⁹ 若死人活轉來個事幹和然無得個，箇星爲了死人受洗禮主顧
 dza-yi ni Gyi-lah we-leh si-nying ziu si-li 'o-yüong ni Tsæ-wô ah-lah dza-we z-k'eh mao-hyin
 咋拏呢？其拉爲了死人受洗禮何用呢？再話，阿拉咋會時刻冒險
 ni Ngô dzæ-ü ah-lah Cü Kyi-toh Yäe-su we-leh ng-lah z kao-hying ngô ts-tin keh-go kao-hying
 呢？³¹ 我在於阿拉主基督耶穌爲了爾拉是高興；我指點箇個高興
 vah-tsiu wô Ngô me-nyih pe-leh sing-ming tseo Dziu nying-kô kông-læ ngô læ Yi-feh-sô teng yia-siu
 罰咒話，我每日措勒性命走。³² 就人家^[1]講來，我來以弗所等野獸
 teo-ko si-nying ziah feh weh-cün-læ keh yiu soh-go ih-c'ü ni Ah-lah lôh-teh ky'üoh lôh-teh
 鬥過；死人若弗活轉來，箇有啥個益處呢？「阿拉落得喫，落得
 hah ing-we ming-tsiao ziu iao si-de M-nao zi p'in zi Tseo wä de iao ta-diao hao
 喝；因爲明朝就要死了。」³³ 無得好自騙自。「走壞隊要帶掉好
 'ang-we Yüong sing-cün-læ tso tsing-dzih-go z-ken m-nao væn-ze ing-we yiu-teh-go feh
 行爲。」³⁴ 用醒轉來做正直個事幹，無得好犯罪。因爲有得個弗
 sih-teh Jing-ming Ngô kông keh-sing shih-wô z peh ng-lah wông-k'ong
 識得神明。我講箇星說話，是撥爾拉惶恐。

[1] Peng-veng, Tsiao nying. 本文，照人。（原註）

DÆN-Z yiu nying we wô Si-nying z dza-go weh-cün-læ Gyi-lah yiu dza-go kyi-sing læ
³⁵ 但是有人會話，「死人是咋個活轉來？其拉有咋個肌身來
 ni
 呢？」

36 Nyü-beng-go nying ng sô 'ô-tih-go cong ziah feh-z si feh we weh-ky'i-läe Wa-yiu
愚笨個人！爾所下的個種，若弗是死，弗會活起來。37 還有

ng sô 'ô-tih-go feh-z 'ô keh tsiang-läe-go kyi-sing peh-ko z kying-kwông ih-lih cong 'ôh-tsia
爾所下的個，弗是下箇將來個肌身，不過是鏡光一粒種，或者

mah 'ôh-tsia bih-nyiang-kao cong dæn-z Jing-ming ze Zi-go cü-i s-peh gyi kyi-sing peh kôh-ying
麥，或者別樣告種。38 但是神明隨自個主意賜撥其肌身，撥各樣

cong tu yiu gyi-zi-go kyi-sing Væn-pah nyüoh feh-z tso-ying nyüoh nying-go nyüoh z ih-ying
種都有其自個肌身。39 凡百肉弗是做樣肉。人個肉是一樣，

tseo-siu-go nyüoh z ih-ying ng-go nyüoh z ih-ying tiao-go nyüoh yi z ih-ying Ping-ts'ia yiu
走獸個肉是一樣，魚個肉是一樣，鳥個肉又是一樣。40 並且有

t'in-zông-go sing-t'i di-'ô-go sing-t'i t'in-zông sing-t'i-go yüong-wô z ih-ying di-'ô sing-t'i-go
天上個身體，地下個身體。天上身體個榮華是一樣，地下身體個

yüong-wô yi z ih-ying Nyih-deo-go yüong-wô z ih-ying yüih-liang-go yüong-wô z ih-ying sing-siu-go
榮華又是一樣。41 日頭個榮華是一樣，月亮個榮華是一樣，星宿個

yüong-wô yi z ih-ying ziu-z sing-siu teng sing-siu pi-läe yia yiu kôh-ying yüong-wô
榮華又是一樣；就是星宿等星宿比來，也有各樣榮華。

Si-nying tsæ weh-cün-läe yia z-ka-go 'Ô-tih-go z iao læn-wu go kyi-sing weh-cün-läe-go
42 死人再活轉來也是介個。下的個是要爛糊個肌身；活轉來個

z ve læn-wu go kyi-sing 'ô-tih-go z m-t'i-min-go kyi-sing weh-cün-läe-go z yiu yüong-wô go
是膾爛糊個肌身。43 下的個是嘸體面個肌身；活轉來個是有榮華個

kyi-sing 'ô-tih-go z m-lih-liang-go kyi-sing weh-cün-läe-go z yiu neng-ken go kyi-sing
肌身。下的個是嘸力量個肌身；活轉來個是有能幹個肌身。44

'ô-tih-go z hyüih-ky'i-go kyi-sing weh-cün-läe-go z ling-ky'i-go kyi-sing
下的個是血氣個肌身；活轉來個是靈氣個肌身。

Yiu hyüih-ky'i-go kyi-sing yia yiu ling-ky'i-go kyi-sing Sing-shü-li yia yiu ka sia-tih
有血氣個肌身，也有^[1]靈氣個肌身。45 聖書裏也有介寫的，

wô Deo-ih-go nying Üô-tông z tso-leh yiu weh-ming go ling-weng keh 'eo-deo-go
話，「頭一個人亞當是做了有活命個靈魂；」[Ts. 2. 7.] 箇後頭個

Üô-tông z tso-leh s weh-ming go Ling Dæn-z feh-z yiu ling-ky'i go sin læ z yiu hyüih-ky'i go
亞當是做了賜活命個靈。46 但是弗是有靈氣個先來，是有血氣個

sin læ keh yiu ling-ky'i go z dzæ-'eo Deo-ih-go nying z c'ih-ü di joh-ü hwe-dzing go
先來；箇有靈氣個是在後。47 頭一個人是出於地，屬於灰塵個；

di-nyi-go Nying z keh-we Cü c'ih-ü t'in go Keh joh-ü hwe-dzing go z dza-go væn-pah
第二個人是箇位主，出於天個。48 箇屬於灰塵個是咋個，凡百

joh-ü hwe-dzing go yia z dza-go keh joh-ü t'in go z dza-go væn-pah joh-ü t'in go yia z
屬於灰塵個也是咋個；箇屬於天個是咋個，凡百屬於天個也是

dza-go Ah-lah kyi-jün ta-djöh joh-ü hwe-dzing cü-kwu-go siang-mao tsiang-läe yia we ta-djöh joh-ü t'in
咋個。49 阿拉既然帶着屬於灰塵主顧個相貌，將來也會帶着屬於天

Cü-kwu-go siang-mao
主顧個相貌。

[1] 原書此處錯印爲 yia, 據 18⁹⁸ 版改正

50 Hyüong-di ngô z-ka wô Nyüoh teng hyüih feh neng-keo teh-djôh Jing-ming-go koh we wæ-diao go
兄弟，我是介話，肉等血弗能夠得着神明個國；會壞掉個

yia feh neng-keo teh-djôh ve wæ-diao go Ngô ts'ia pô ih-yiang ao-miao z-ken wô hyiang ng-lah dao
也弗能夠得着膾壞掉個。 51, 52 我且把一樣奧妙事幹話向爾拉道。

Ah-lah feh we tu kw'eng-joh tsih-z teng-tao kyih-sah 'ao-dong hyiang-go z-'eo ah-lah long-tsong ih-zông
阿拉弗會都睏熟；只是等到結煞號筒響個時候，阿拉攏總，一晌

kong-fu ngæn-tsing ih-sah ziu we kæ-yiang ing-we 'ao-deo tsiang-læ we hyiang-gyi keh-sing si-ko-liao
工夫，眼睛一睏，就會改樣。因爲號頭將來會響其，箇星死過了

cü-kwu ziu we weh-cün-læ tso ve wæ-diao go nying ah-lah yia we kæ-yiang Ing-we keh we wæ-diao go
主顧就會活轉來做膾壞掉個人，阿拉也會改樣。 53 因爲箇會壞掉個

pih iao c'ün-zông feh we wæ-diao go keh we si go pih iao c'ün-zông feh we si go Teng-tao keh we
必要穿上弗會壞掉個；箇會死個必要穿上弗會死個。 54 等到箇會

wæ-diao go ko-jün c'ün-zông feh we wæ-diao go keh we si go ko-jün c'ün-zông feh we si go keh-tsao
壞掉個果然穿上弗會壞掉個，箇會死個果然穿上弗會死個，箇遭

Sing-shü sia-tih-go shih-wô ing-de wô Si yi-kying tang-ba 'o-jün ky'üoh-meh-de
聖書寫的個說話應了，話，「死已經打敗，和然喫沒了。」 [Y. 25.

8.] 55 Si ô ng keh-me ts' læ 'ah-li Ing-s ô ng-go ying-min læ 'ah-li
「死哦！爾箇枚刺來何裏？陰司^[1]哦！爾個贏面來何裏？」

Si-go ts' z ze ze-go neng-ken z lih-fah to-zia Jing-ming s-teh
[‘O. 13. 14.] 56 死個刺是罪；罪個能幹是律法。 57 多謝神明，使得

ah-lah k'ao-djôh ah-lah Cü Yia-su Kyi-toh neng-keo teh-djôh ying-min
阿拉靠着阿拉主耶穌基督能夠得着贏面。

[1] 'Ôh wô, veng-mo. 或話，墳墓。（原註）

Z-ka ngô sô ts'ing-æ-go hyüong-di ng-lah yüong lih-ding cü-i m-nao yiao-dong
58 是介，我所親愛個兄弟，爾拉用立定主意，嚟得好搖動，

iao z-djông kwóng-'ang Cü-go z-ken ing-we hyiao-teh ng-lah-go lao-loh dzæ-ü Cü feh we lôh-k'ong-go
要時常廣行主個事幹；因爲曉得爾拉個勞碌在於主弗會落空個。

1K. XVI.

KÔNG-TAO tsiu-tsi sing-du go kyün-'ông ziang ngô feng-fu Kyüô-lah-t'a-go cong kyiao-we ng-lah yia kæ
講到周濟聖徒個捐項，像我吩咐加拉太個衆教會，爾拉也該

z-ka tso-fah Me ts'ih-nyih-go deo-ih-nyih kôh-nying tsiao Jing-ming sô tô-hwô ng-lah go tsing-nyih hao
是介做法。² 每七日個頭一日，各人照神明所差化爾拉個進業，好

ts'iu-tin-c'ih læ oh-li tsih-jü-kæn sæn-leh ngô læ-go z-'eo dzæ-fông ky'i kyün Ngô ih tao ziu we
 抽點出來屋裏積聚間；省勒我來個時候纔方去捐。³ 我一到，就會
 sia sing ts'a ng-lah sô kyü-tsin-go nying ta ng-lah-go kyün-'ông tao Yia-lu-sah-leng ky'i Ziah-z ngô-zi
 寫信差爾拉所舉薦個人帶爾拉個捐項^[1]到耶路撒冷去。⁴ 若是我自
 yia ky'iah-leh ky'i gyi-lah hao teng ngô dong-de ky'i
 也卻勒去，其拉好等我同隊去。

[1] Peng-veng z-ngæn, eng-we: k'en 2K. 8. 6. 本文字眼，恩惠。看 2K. 8. 6. (原註)

15 Ngô kying-ko-leh Mô-gyi-teng we tao ng-lah u-sen læ-gyi ing-we Mô-gyi-teng ngô z iao
 我經過了馬其頓會到爾拉烏碎來其； (因為馬其頓我是要
 kying-ko-go 'ôh-tsia læ ng-lah u-sen hao tæ-n-kôh-kyi ziu-z ko tong yia vi-k'o-cü
 經過個 。) ⁶ 或者來爾拉烏碎好耽擱記，就是過冬也未可知；
 z-ka ngô sô iao ky'i go di-fông ng-lah hao song ngô Ngô næn-kæn feh iao teng ng-lah lu-zông
 是介，我所要去個地方爾拉好送我。⁷ 我難間弗要等爾拉路上
 siang-kyin Cü ziah-z ing-hyü ngô siang-vông læ ng-lah u-sen deng ih-lôh Ngô læ Yi-feh-sô we deng
 相見；主若是應許，我想望來爾拉烏碎庵一落。⁸ 我來以弗所會庵
 tao Wu-shing-tsih ing-we yiu ih-dao kwông-kw'eh hao tso z-ken go meng yi-kying k'æ peh ngô ping-ts'ia
 到五旬節。⁹ 因為有一道廣闊好做事幹個門已經開撥我；並且
 dziu-dih yiu hyü-to
 仇敵有許多。

10 Ziah-z Di-mo-t'a læ ng-lah tsong iao peh gyi fông-tæn kyin ng-lah min ing-we gyi z tso
 若是提摩太來，爾拉總要撥其放膽見爾拉面；因為其是做
 Cü-go z-ken ziang ngô ih-ying-go Ka-ni m-nying hao k'en gyi ky'ing dæn-z yüong en-en-tæn-tæn
 主個事幹，像我一樣個。¹¹ 介呢無人好看其輕；但是用安安耽耽
 song gyi c'ih hao peh gyi tao ngô u-sen læ ing-we ngô læ-tong siang-vông gyi teng keh-sing hyüong-di dô-kô
 送其出，好撥其到我烏碎來。因為我來東想望其等箇星兄弟大家
 læ
 來。

12 Kông-tao hyüong-di Ôô-po-lo ngô tsæ-sæn ky'ün gyi hao teng keh-sing hyüong-di dô-kô tao ng-lah
 講到兄弟亞波羅，我再三勸其好等箇星兄弟大家到爾拉
 u-sen læ tsih-z gyi-go i-s yin-dzæ kyüih feh k'eng læ ts'ia teng yiu bin-go z-'eo gyi we læ-gyi
 烏碎來。只是其個意思現在決弗肯來；且等有便個時候其會來其。

13 Ng-lah yüong kying-sing yüong kyin-kwu siang-sing yüong tso da-dziang-fu yüong kông-gyang-tæn-ky'i
 爾拉用警醒；用堅固相信；用做大丈夫；用剛強膽氣。

14 Ng-lah yang-yang z-ken kæ pô jing-æ tso-cü
 爾拉樣樣事幹該把仁愛做主。

15 ^{Hyüong-di ng-lah hyiao-teh Z-di-fæn keh-kô z Uô-kæ-üô-go zông-sing ko-ts ping-ts'ia tæ}兄弟，爾拉曉得士提反箇家是亞該亞個嘗新果子，並且單
^{kwu-djôh voh-z sing-du go z-ken ngô ky'ün ng-lah yüong voh keh-cü-ka nying teng væn-pah dô-kô tso}顧着服侍聖徒個事幹；我勸爾拉¹⁶用服箇株介人，等凡百大家做
^{z-ken dô-kô lao-loh-go cü-kwu Z-di-fæn Foh-du-neh teng Üô-kæ-kwu læ ngô hwun-hyi-go}事幹大家勞碌個主顧。¹⁷士提反、福徒納等亞該古來，我歡喜個；
^{ing-we ng-lah-go feh-tao-ts-c'ü z gyi-lah pu-tsoh-go Ngô-go sing teng ng-lah-go sing gyi-lah tu}因爲爾拉個弗到之處是其拉補足個。¹⁸我個心等爾拉個心，其拉都
^{en-ŵe-ko-de Sô-yi yüong nying-djôh keh-cü-ka nying}安慰過了。所以用認着箇株介人。

19 ^{Üô-si-üô-go keh-sing kyiao-we mông-mông ng-lah Üô-kyü lah Pah-kyi-lah teng gyi}亞西亞個箇星教會望望爾拉。亞居拉，百基拉，等其
^{oh-li-go kyiao-we dzæ-ü Cü ts'ih-sing mông-mông ng-lah Cong hyüong-di tu mông-mông ng-lah}屋裏個教會，在於主切身望望爾拉。²⁰衆兄弟都望望爾拉。
^{Ng-lah iao ts-ts-dzing-dzing 'ang hyüong-cü-go li dô-kô mông-mông}爾拉要致致誠誠行嗅嘴個禮，大家望望。

21 ^{Ngô Pao-lo ts'ing-pih sia liang-kyü mông-mông ng-lah}我保羅親筆寫兩句望望爾拉。²²若有弗愛敬主耶穌基督個
^{nying gyi kæ mih-vông Cü pih-ding læ-gyi Dæn-nyün Cü Yia-su Kyi-toh-go eng-we teng ng-lah}人，其該滅亡。主必定來其。²³但願主耶穌基督個恩惠等爾拉
^{dô-kô læ-tong Ngô-go æ-sih-sing dzæ-ü Kyi-toh Yia-su teng ng-lah cong-nying dô-kô læ-tong}大家來東。²⁴我個愛惜心在於基督耶穌等爾拉衆人大家來東。
^{Üô-meng}亞們。